

ตัวชี้วัดที่ ๑๗ การดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี

- ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพที่มีในพื้นที่ : ดิน น้ำ ป่าไม้ สัตว์ พื้นที่ชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ ฯลฯ
- การให้ความรู้ในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
- การดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่
- พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เป็นต้นแบบในการป้องกัน ฟื้นฟู

อำเภอโนนดินแดง นับว่าเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ยังคงความสมบูรณ์ทางระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ เพราะอยู่ในเขตพื้นที่ต้นน้ำ ที่มีแหล่งต้นน้ำสำคัญคือ “ป่าดงใหญ่” ที่ได้รับการขนานนามว่า “ป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งสุดท้าย” ในจังหวัดบุรีรัมย์

“เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่” เดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าดงใหญ่ ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอโนนดินแดง และอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นส่วนหนึ่งในผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ (มรดกโลกทางธรรมชาติ) ปี พ.ศ.๒๕๐๕ รัฐบาลไทยสมัย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ประกาศจัดตั้งพื้นที่ป่าเขาใหญ่ และพื้นที่ใกล้เคียง ในบริเวณดงพญาเย็นของ

เทือกเขาพนมดงรัก ให้เป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ซึ่งนับเป็นอุทยานแห่งชาติครั้งแรกของประเทศไทย รัฐบาลชุดต่อมาก็ประกาศให้ป่าทับลาน ป่าปางสีดา และป่าตาพระยา เป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา และอุทยานแห่งชาติตาพระยา ในปี พ.ศ.๒๕๒๔ พ.ศ.๒๕๒๕ พ.ศ.๒๕๓๙ ตามลำดับ รวมทั้งประกาศให้ป่าดงใหญ่ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับ ป่าทับลาน ป่าปางสีดา และป่าตาพระยา ให้เป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙

จากการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติทั้ง ๔ แห่ง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง บริเวณดงพญาเย็นของเทือกเขาพนมดงรัก ทำให้พื้นที่ป่ามีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันเป็นระบบนิเวศตามธรรมชาติขนาดใหญ่ จนได้ขนานนามว่า “ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่” ซึ่งเชื่อว่าจะสามารถเอื้อต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์นานับการต่อประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งเป็นการสนับสนุนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในระดับโลก หากมีการบริหารจัดการอย่างถูกหลักการ

ลักษณะทั่วไป เป็นพื้นที่ราบสูง มีภูเขาขึ้นโดดเดี่ยวไม่ติดต่อกันเป็นเทือกเขา ยอดเขาสูงประมาณ ๖๘๕ เมตรจากระดับน้ำทะเล สภาพป่าเป็นป่าดิบแล้งผสมป่าเต็งรัง มีทุ่งหญ้าบางส่วนบริเวณกลางพื้นที่เป็นแหล่งน้ำซับ ป่าดงใหญ่เป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่สุด แห่งสุดท้ายของจังหวัดบุรีรัมย์ และยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ ป่าละเมาะร้อยรู เป็นสถานที่ที่มีพื้นที่เว้าแหว่งขนาดใหญ่ มีรูของตาน้ำผุดขึ้นจากดินเป็นร้อยๆ รู ไหลหล่อเลี้ยงพื้นที่ป่าให้ชุ่มชื้น ก่อให้เกิดสภาพความหลากหลายทั้งทางพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์มากมาย

ทรัพยากรป่าไม้:เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบแล้งมีป่าเต็งรังและทุ่งหญ้าเป็นส่วนน้อย มีไม้ที่มีค่าทางเศรษฐกิจอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ไม้เหล่านั้นได้ผ่านการทำไม้ตามสัมปทานออกไป จึงเหลือไม้ที่ต่ำกว่าขนาดจำกัด ซึ่งอยู่ในช่วงกำลังเจริญเติบโต เช่น มะค่าโมง ประดู่ ตะเคียน หิน เคี่ยม พยุง ชิงชัน ยางนา ยมหิน นนทรี กระบก เขลียง แดง สะตอป่า เต็ง รัง

นอกจากผืนป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์แล้วยังมีแหล่งน้ำที่สำคัญหลายแหล่ง ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากผืนป่ามรดกโลกป่าดงใหญ่ คือ เขื่อนคลองมะนาว เขื่อนลำนางรอง เขื่อนลำปะเทีย และเขื่อนลำจังหัน โดยเฉพาะเขื่อนลำนางรอง เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญในการหล่อเลี้ยงผู้คนในเขตอำเภอโนนดินแดงทั้งในการอุปโภค และการเกษตรกรรมในพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และออกกำลังกายในยามเช้าและยามเย็นของคนโนนดินแดงอีกด้วย

อำเภอโนนดินแดง นอกจากจะมีทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญแล้ว ยังมีทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ที่เป็นแหล่งสำคัญในการดำรงชีพของคนโนนดินแดงทุกคนในการอุปโภค บริโภค ด้วยเช่นเดียวกันอันได้แก่

เขื่อนลำนางรอน

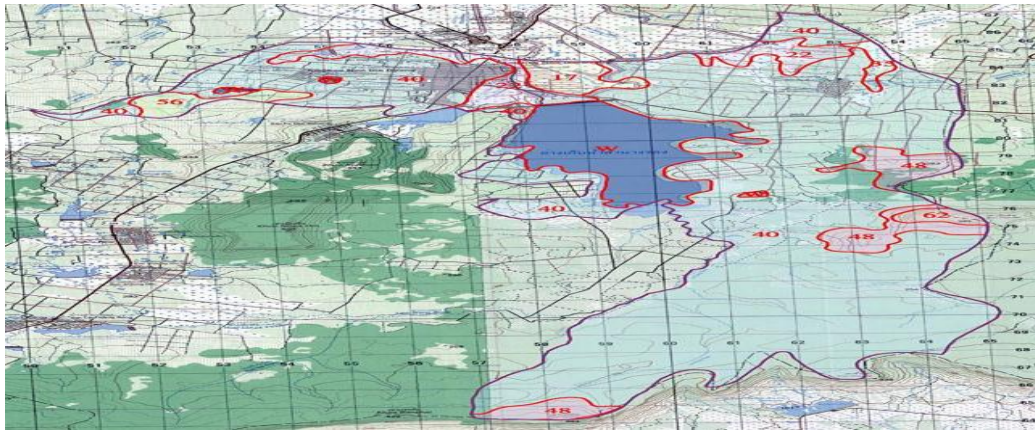
เป็นเขื่อนที่
พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระ
นางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถฯ
พระองค์ท่านทรง
ห่วงใยพสกนิกรของ
พระองค์ที่ได้รับความ
เดือดร้อนจากกลุ่มผู้ก่อ
ความไม่สงบ ทรงมีบรม

ราชโองการโปรดเกล้าให้อธิบดีกรมชลประทานเข้าเฝ้าเพื่อรับพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาลุ่มน้ำลำนางรอน โดยให้พิจารณาสร้าง อ่างเก็บน้ำคลองมะนาว ที่บ้านโนนดินแดง อำเภอละหานทราย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้ราษฎรได้มีน้ำกินน้ำใช้ใกล้ๆ หมู่บ้าน สร้างเขื่อนลำนางรอนในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ แล้วเสร็จในปี ๒๕๒๕ ส่วนงานระบบส่งน้ำในลุ่มน้ำลำนางรอนในขั้นต้นให้ปรับปรุงฝายและทำนบของราษฎรซึ่งสร้างไว้เดิมให้อยู่ในสภาพดีพอที่จะรับน้ำจากเขื่อนลำนางรอน ให้สามารถแพร่กระจายสู่พื้นที่เพาะปลูกของราษฎรให้ทั่วถึงไปพลางก่อน โดยให้ราษฎรขุดคูส่งน้ำเอง แล้วให้พัฒนาลุ่มน้ำลำปะเทีย ลำจังหัน และลำปลายมาศเป็นอันดับต่อไป

ภายหลังจากการพัฒนาแหล่งน้ำได้สนองแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ แล้ว พระองค์ได้ทรงมีพระกระแสรับสั่งและแนะนำแนวทางการพัฒนาแนวใหม่ในลักษณะโครงการพัฒนาแบบผสมผสานสมบูรณ์แบบ แม่ทัพภาคที่ ๒ ในฐานะประธานกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่เขตกองทัพภาคที่ ๒ ได้แต่งตั้งให้ผู้บัญชาการกองกำลังสุรนารีเป็นหัวหน้าคณะทำงานโครงการพัฒนาพื้นที่ด้านภาคอีสานตอนใต้ และจัดตั้งกองอำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ อ. ละหานทราย เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ กำหนดหน้าที่ให้กองอำนวยการทำการประสานแผนพัฒนา กับแผนความมั่นคงให้สอดคล้องกัน โดยมีเจ้าหน้าที่เฉพาะกิจจากส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งกรมชลประทาน เข้ามาร่วมปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เป้าหมายภายใต้แผนงานเดียวกัน เป็นการพัฒนาแบบผสมผสานมุ่งแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ยากจนที่ได้รับผลกระทบกระเทือนจากการกระทำของ ผกค. เป็นการพัฒนาส่งเสริมอาชีพให้ราษฎรทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ เพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและก่อให้เกิดความมั่นคงระดับพื้นที่ในเขต อ. ละหานทราย ได้เปลี่ยนเป็นชื่อ “ศูนย์การพัฒนาโนนดินแดง” ซึ่งศูนย์การพัฒนาโนนดินแดง เป็นศูนย์การพัฒนาของชาวบ้าน กล่าวคือราษฎรมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ ราษฎรเป็นผู้ดำเนินการ และราษฎรเป็นผู้รับประโยชน์ ซึ่งแตกต่างจากศูนย์การพัฒนาตามโครงการพระราชดำริที่มีอยู่ทั่วประเทศ

จากคุณสมบัติของทรัพยากรน้ำ ที่มีแหล่งต้นน้ำจากป่าดงใหญ่ผืนป่าที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้แหล่งน้ำสำคัญของเรา คือ เขื่อนลำนางรอน ที่ประชาชนอำเภอนโนนดินแดงใช้หล่อเลี้ยงชีวิตทั้งการอุปโภค บริโภค การเพาะปลูก ฯลฯ นั้น สามารถมีน้ำกักเก็บไว้ใช้ได้ตลอดปี ทำให้ทรัพยากรชนิดอื่นๆ ในพื้นที่เกิดอุดมสมบูรณ์ไปด้วย และหนึ่งในนั้นก็คือ “ทรัพยากรดิน”

จากสภาพพื้นที่อำเภอโนนดินแดงเมื่อหลายสิบปีก่อนส่วนใหญ่เป็นป่าสภาพดินจึงค่อนข้างที่จะอุดมสมบูรณ์ หลังจากเกิดการก่อการร้ายในพื้นที่ ประชาชนต้องเข้าไปอาศัยอยู่ในป่า ไม่สามารถออกมาทำมาหากินได้ ด้วยพระบารมีและน้ำพระทัยอันแผ่ไพศาลขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อน ทรงมีพระบรมราชโองการและแนวทางโครงการพัฒนาต่างๆ มากมายเพื่อให้พสกนิกรของพระองค์อยู่อย่างมีความสุขตามโครงการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ ที่กวาดล้างกลุ่มก่อการร้ายได้อย่างหมดสิ้น ทำให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัย มีที่ทำมาหากินที่อุดมสมบูรณ์จวบจนทุกวันนี้

จากสภาพดินในแต่ละพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงจะมีความแตกต่างกันออกไปทำให้การเพาะปลูกแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นดินเช่น ปลูกข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพด ฯลฯ

●แนวทางการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ในฐานะที่อยู่ในพื้นที่ต้นน้ำ และเล็งเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่และพื้นที่คาบเกี่ยว ที่จะต้องดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงและหน่วยงานอื่นๆ

ซึ่งถือนโยบายสำคัญในการบริหารงานของผู้บริหาร และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโนนดินแดงการดำเนินงานด้านที่ ๔ ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และนโยบายในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของ นายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง ที่ให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศเป็นอย่างยิ่ง

วิสัยทัศน์ นโยบายคณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโนนดินแดงโดยการนำของ นายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง ที่มุ่งเน้น และส่งเสริมให้ตระหนักและเห็น ความสำคัญในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ชั่วลูกหลาน จึงกำหนดวิสัยทัศน์และ นโยบายในการดำเนินงาน ดังนี้

วิสัยทัศน์

เมืองสะอาดน่าอยู่ สู้สังคมคุณธรรม นำหน้าด้านการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน บน พื้นฐานความพอเพียง บริหารบ้านเมืองด้วยหลักธรรมาภิบาล

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านที่ ๔ นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ “โดยจะให้ความสำคัญ ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตของประชาชนใน เขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้อย่างสมดุลตลอดจนจัดตั้งสวนสาธารณะ สวนสุขภาพ เพื่อให้เป็น สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้ทั่วถึงและเพียงพอไม่ว่าจะเป็นบริเวณสวนเกาะ หรือสถานที่ อื่นๆ ที่มีความเหมาะสม”

• การให้ความรู้ในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.กิจกรรมเดินรณรงค์รักษาป่าดงใหญ่

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในอำเภอโนนดินแดง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป เช่น โรงเรียนอนุบาลโนนดินแดง โรงพยาบาลโนนดินแดง สถานี ตำรวจภูธรอำเภอโนนดินแดง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ ศูนย์การพัฒนาโนนดินแดงฯ โดยมี ผู้เข้าร่วมเดินรณรงค์ประมาณ ๕๐๐ คน ในการเดินรณรงค์รักษาผืนป่าดงใหญ่ มรดกโลกแห่งสุดท้าย ของจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติอันมีคุณค่ายิ่งให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัยในเขตอำเภอโนนดินแดง

๒.กิจกรรมประชาสัมพันธ์รณรงค์รักษาป่าดงใหญ่ผ่านทางช่องทางต่างๆ

ตามที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้เล็งเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติเป็น อย่างยิ่งนั้น เราได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกที่ดี เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติ และสถานการณ์การทำลายทรัพยากรธรรมชาติต่างๆทั้งในเขตพื้นที่และ เขต พื้นที่คาบเกี่ยว ให้ทราบความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสถานการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ เช่น การให้ สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เกี่ยวกับสถานการณ์การบุกรุกพื้นที่ป่าดงใหญ่ ทางรายการห้องข่าว NBT สถานีโทรทัศน์ NBT ของ นายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง ออกอากาศเมื่อ

วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลา ๒๒.๐๐ น. เพื่อให้ทุกๆฝ่ายร่วมกันป้องกัน ฝ้าระวัง เป็นหูเป็นตา ช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่สืบไป

๓.กิจกรรมสาธิตการไถกลบตอซัง

การปรับปรุงบำรุงดินดินนั้นมีหลายวิธี ทั้งการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด แต่สิ่งเหล่านี้ต้องนำวัสดุมาจากภายนอกซึ่งมีความยุ่งยาก การไถกลบตอซังข้าวนั้น เป็นวิธีการที่ง่ายและสะดวกในการปฏิบัติ เนื่องจากมีวัสดุที่จำเป็นต่างๆ อยู่ในนาอยู่แล้ว มีรายงานการวิจัยจากศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์ พบว่าการไถกลบตอซังข้าวติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๑๘ ปี ทำให้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจาก ๒๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๕๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ โดยไม่ต้องใส่ปุ๋ยเคมีแต่อย่างใด ดังนั้นเทศบาลตำบลโนนดินแดงจึงได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลโนนดินแดง และสำนักงานเกษตรอำเภอโนนดินแดง ในการรณรงค์ให้เกษตรกรไถกลบตอซังข้าวเป็นประจำทุกปี ซึ่งหากเกษตรกรไถกลบตอซังข้าวเป็นประจำทุกปี ก็จะทำให้ได้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น และมีรายได้จากการทำนาเพิ่มขึ้น เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจโดยภาพรวมของประเทศต่อไป

• การดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.กิจกรรมบวขต้นไม้

กิจกรรมบวขต้นไม้เป็นกิจกรรมที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ดำเนินการร่วมกับชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลโนนดินแดง และประชาชนในเขตโนนดินแดง เป็นการใช้ภูมิปัญญาในชุมชนเชื่อมกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยอาศัยผู้แก่ผู้เฒ่าในชุมชนเป็นแกนนำเด็กๆรุ่นลูก รุ่นหลาน สืบสานความรู้ดั้งเดิมให้ดำรงอยู่คู่กับธรรมชาติสืบต่อไปอย่างยั่งยืน โดยเทศบาลได้สำรวจพื้นที่ป่าใน

เขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง พบว่ามีป่าที่สำคัญควรแก่การอนุรักษ์อยู่ในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

๑.วัดโนนดินแดงเหนือ มีพื้นที่การปลูกต้นไม้ จำนวน ๔ ไร่

๒.วัดโนนดินแดงใต้ มีพื้นที่การปลูกต้นไม้ จำนวน ๒ ไร่

๓.วัดป่าหมูที่ ๔ มีพื้นที่การปลูกต้นไม้ จำนวน ๒๐ ไร่

และได้เริ่มดำเนินการที่วัดโนนดินแดงเหนือไปแล้ว คิดผลการดำเนินงานเป็นร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ป่าที่จะอนุรักษ์ทั้งหมด

๒.กิจกรรมปลูกป่าทดแทน

กิจกรรมการปลูกป่าทดแทนในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ฯลฯ มีทั้งกิจกรรมที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงจัดเอง และร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่ให้สวยงาม และเทศบาลตำบลโนนดินแดงของเราได้ขยายผลกิจกรรมการปลูกป่าทดแทน ในโรงเรียนเทศบาลตำบลโนนดินแดง

๓.การรณรงค์ปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำ

๔.การรณรงค์ใช้วัสดุจากธรรมชาติผลิตกระทง

๕.กิจกรรมปลูกป่านิเวศน์ ม.๔ และบ้านหนองสะแกกวาน

มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำจากหน่วยงานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำน้ำวังตอนล่าง ทุกๆ ๒ เดือนและ รายงานผลการตรวจสอบไปยังกรมชลประทาน กรุงเทพมหานคร จากการตรวจคุณภาพน้ำที่ผ่านมาน้ำในเขื่อนลำน้ำวัง และอ่างเก็บน้ำคลองมะนาวอยู่ในเกณฑ์ดี

ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

๑.กิจกรรมจัดตั้งกลุ่มฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม สํารวจ ป้องกันและเฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติ

เทศบาลตำบลโนนดินแดง โดยการนำของนายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดงผู้ให้เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยิ่ง ได้จัดตั้งกลุ่มเอนดูไรต์คลาสสิก โนนดินแดง สมาชิกมาจากผู้ที่มีจิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีใจรักและหวงแหนธรรมชาติ กลุ่มตั้งขึ้นเพื่อเป็นการป้องกัน และเฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติไม่ให้ถูกทำลาย และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลายโดยกลุ่มจะมีแผนในการออกพื้นที่สำรวจสภาพความอุดมสมบูรณ์ของป่าร่วมกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เล็งเห็นความสำคัญการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ๒ เดือนต่อ ๑ ครั้ง และมีการจดบันทึกการออกสำรวจป่าในแต่ละครั้งด้วย

๒.มอบข้าวพันธุ์ดี ส่งเสริมพัฒนากลุ่ม

• พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เป็นต้นแบบในการป้องกัน ฟื้นฟู
๑.กิจกรรมประชาสัมพันธ์ปลูกป่า เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้

เทศบาลตำบลโนนดินแดงร่วมกับโรงเรียนร่มเกล้า บุรีรัมย์ เขตการศึกษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ และสำนักงานบำรุงรักษาน้ำลำนางรอง นำนักเรียนโรงเรียนร่มเกล้า บุรีรัมย์ จำนวน ๑,๐๒๙ คน ร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ ตามโครงการประชาสัมพันธ์ปลูกป่า ณ บริเวณป่าละเมาะร้อยรู โดยมีกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมทำโป่งเทียมเพื่อสัตว์ป่า และกิจกรรมพลิกฟื้นผืนป่าเพื่อรักษามรดกโลก เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ทุกคนได้ตระหนัก เห็นความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการดูแล ป้องกันรักษาทรัพยากร ที่คงเหลืออยู่ รวมทั้งการปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมด้วย

ผลของการดำเนินกิจกรรมด้านการดูแลรักษาธรรมชาติ

จากการที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพในเขตพื้นที่ป่าต้นน้ำนั้น เกิดผลในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑.สร้างจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นมีใจรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเพิ่มมากขึ้น

๒.มีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายเฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติ

จากการที่นายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดงเล็งเห็นความสำคัญของทรัพยากร และความหลากหลายทางธรรมชาติที่มีคุณค่ายิ่ง จึงได้มีแนวคิดริเริ่มจัดตั้งกลุ่มเอนดูว์โรคลาสสิก โนนดินแดง ขึ้นเพื่อป้องกัน เฝ้าระวัง รักษาป่า โดยมีกิจกรรมต่างๆร่วมกันนั้น จึงได้ส่งเสริมการอนุรักษ์ไปยังกลุ่มเยาวชน ในเขตพื้นที่ที่มีจิตอาสาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดการรวมกลุ่มของเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น คือ กลุ่มเอนดูว์ ร่มเกล้า เป็นการรวมกลุ่มของนักเรียนในโรงเรียน ร่มเกล้า บุรีรัมย์ ที่มีจิตอาสา และมีจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูธรรมชาติ ให้กลับสู่ความสมดุลทางระบบนิเวศต่อไป

๓.ป่าไม้ในเขตต้นน้ำเพิ่มมากขึ้น

๔.ป่าไม้ในเขตชุมชนเพิ่มมากขึ้น

๕.เกิดการขยายผลต่อยอดกิจกรรม

จากกิจกรรมการบวชป่า ของเทศบาลตำบลโนนดินแดง ครั้งที่วัดโนนดินแดงเหนือ เทศบาลได้มีแผนการต่อยอดกิจกรรมไปยังพื้นที่อื่นๆ ในเขตเทศบาลอีกด้วย เช่น วัดป่า หมู่ที่ ๔ ฯลฯ

จากการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ
ของเทศบาลตำบลโนนดินแดง
นายประยงค์ศักดิ์ บุญเชื้อ ประธานกลุ่มแปลงนาประณีต
ได้ส่งข้าวหอมมะลิของกลุ่มเข้าร่วมการประกวดข้าวหอมมะลิ
พันธุ์ดี ที่จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศลำดับที่ ๑

กิจกรรมต่อยอดโครงการในอนาคต

กิจกรรมกลุ่มแปลงนาประณีต เป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นต้นแบบการปลูกข้าว และการพัฒนาพันธุ์ข้าวในเขตอำเภอโนนดินแดง โดยได้ต่อยอดความรู้ไปยังพื้นที่ในตำบลสัมปอ หมู่ที่ ๓ บ้านน้อย สะแกกว่น จนทำให้ปัจจุบันบ้านน้อยสะแกกว่นได้ตั้งศูนย์ข้าวชุมชนขึ้น และสามารถพัฒนาพันธุ์ข้าวไว้ใช้เองในพื้นที่ และสามารถจำหน่ายได้อีกด้วย

ตัวชี้วัดที่ ๑๘ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจรและเหมาะสม

วิกฤตการณ์ขยะในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง

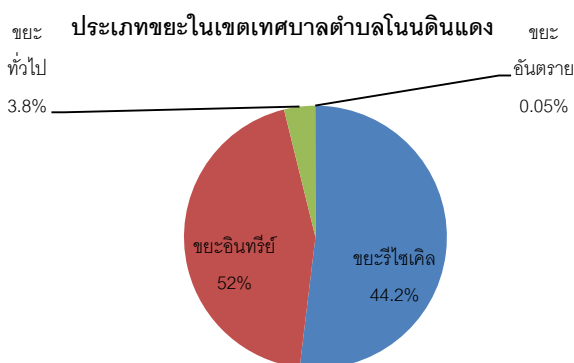

เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ เช่นเดียวกับหลายๆท้องถิ่น ที่ไม่สามารถบริหารจัดการขยะได้ ทั้งนี้เกิดจากความเติบโตทางเศรษฐกิจและค่านิยมของประชาชนในการซื้ออาหารจากตลาดหรือร้านค้าเพื่อบริโภคมากกว่าการผลิตใช้เอง อีกทั้งประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประชาชนยังมีแนวคิดว่าเป็นหน้าที่ของเทศบาลในการกำจัด คัดแยกขยะ

จากการที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้มีการศึกษาปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลฯ โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากปริมาณขยะมูลฝอยรวมวันที้นำมากำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะของเทศบาลตำบลโนนดินแดง จากการรวบรวมข้อมูล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึง มิถุนายน ๒๕๕๖) มีปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบกำจัดทั้งปี จำนวน ๒,๔๘๒ ตัน และเมื่อหาค่าเฉลี่ยปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบกำจัดในแต่ละวัน จะมีปริมาณเฉลี่ย ๖ -๗ ตันต่อวัน เมื่อคิดอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของประชากรในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ๐.๘๑ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน

นอกจากนี้เทศบาลตำบลโนนดินแดงยังได้ทำการสำรวจข้อมูลองค์ประกอบของขยะมูลฝอย โดยใช้วิธีการ Quartering โดยทำการศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของขยะมูลฝอยพบว่า องค์ประกอบของขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลโนนดินแดงส่วนใหญ่เป็นขยะอินทรีย์ร้อยละ ๕๑.๙๒ รองลงมาเป็นขยะรีไซเคิลร้อยละ ๔๔.๑๕ และขยะทั่วไปหรือขยะที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ร้อยละ ๓.๘๐ และขยะอันตราย ร้อยละ ๐.๐๕

จากปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบมากกว่าที่ออกแบบไว้ ทำให้ใช้พื้นที่บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ออกแบบไว้สำหรับรองรับขยะ ๑๕ ปี ใช้งานได้ประมาณ ๑๐ ปี และได้เกิดปัญหานานัปการ ไม่ว่าจะเป็น ด้านมลพิษเกี่ยวเนื่องกับเหตุรำคาญ ดำเนินการควบคุมแมลง กลิ่นเหม็น การระบายน้ำเสียและน้ำฝน ในช่วงฤดูฝน ปัญหาน้ำซึม น้ำซบ หรือน้ำผิวดิน ที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำ ปัญหาไฟไหม้บ่อขยะ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ อปท.

ใกล้เคียง เอาขยะมาทิ้งด้วย ซึ่งเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้แก้ไขปัญหาเบื้องต้นโดยการสร้างคันดินสูงขึ้น และกลบทับด้วยดินตามความจำเป็น รวมทั้งได้ดำเนินการควบคุมแมลง กลิ่นเหม็น การระบายน้ำเสียและน้ำฝนในช่วงฤดูฝน โดยการขุดร่องน้ำเพื่อป้องกันการน้ำที่ไหลชะบ่อขยะ และได้มีการบำบัดน้ำโดยระบบธรรมชาติโดยมีบ่อพักและ การปลูกพืชเช่น หญ้าแฝก และธูปฤๅษี เพื่อให้พืชเหล่านี้ช่วยดูดซับน้ำก่อนไหลลงสู่ชั้นใต้ดินหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ ควบคู่กับการอนุญาตให้ประชาชนเข้ามาคัดแยกขยะบริเวณฝังกลบ เพื่อยืดอายุการใช้งานให้นานที่สุด

ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างครบวงจรและเหมาะสม

จากสภาพปัญหาในการดำเนินงานที่ได้กล่าวไว้ในรายละเอียดข้างต้น จะสะท้อนให้เห็นได้ว่าหากประชาชนมีความตระหนัก เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะจากต้นทาง อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ปริมาณขยะที่คงเหลือที่จะนำไปกำจัดจะมีปริมาณลดลงและสามารถกำจัดได้หมดในแต่ละวัน นอกจากนี้การลด คัดแยกขยะจากต้นทาง จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการกำจัดขยะอย่างครบวงจร เพื่อส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนและเป็นการเปลี่ยนขยะที่ไม่สามารถขายได้ ได้แก่ เศษผัก เศษอาหาร เป็นต้น ให้มีมูลค่าจากการทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ ดังนั้น เทศบาลตำบลโนนดินแดง จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นประโยชน์จากการจัดทำกิจกรรมต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นขึ้น เพื่อให้เกิดรูปแบบการจัดการด้านขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายแบบบูรณาการขึ้น

จากสภาพปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินงานที่ผ่านมา ทำให้คณะผู้บริหารและสภาเทศบาล นำโดย นายสมชัย กอชัยศิริกุล ได้ตระหนักและให้ความสำคัญถึงปัญหาดังกล่าวที่ส่งผลกระทบต่อสังคมทั้งปัจจุบันและในระยะยาว ประกอบกับความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาขยะจึงได้จัดทำแผนในการแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจนโดยได้จัดงบประมาณในการกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสานดังนี้

จากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพื้นที่ดำเนินโครงการที่ได้กล่าวถึงแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง ซึ่งเป่าหมายหลักของโครงการประสบกับปัญหาการจัดการขยะในเขตเทศบาล ทำให้คณะผู้บริหารและสภาเทศบาลตระหนักและให้ความสำคัญถึงปัญหาดังกล่าวที่จะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทั้งปัจจุบันและในอนาคตระยะยาวจึงได้มีการดำเนินการในหลายด้าน ได้แก่

๑. ด้านแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย

๑.๑ มีการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒ และเทศบัญญัติเรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ – พ.ศ. ๒๕๖๒ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ซึ่งประกอบด้วย แผนงาน/งาน/โครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนไว้อย่างชัดเจน

๑.๒ มีการจัดทำแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนปฏิบัติการ ๒๑ ระดับท้องถิ่น (LA๒๑) เทศบาลตำบลโนนดินแดง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘) ภายใต้โครงการท้องถิ่นน่าอยู่อย่างยั่งยืน ซึ่งมุ่งเน้นการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนสู่การเป็นชุมชนปลอดขยะและอีสานปลอดขยะ

๒. ด้านกิจกรรมการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย

๒.๑ มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะตามหลักการ ๓Rs คือ Reduce (การลดการใช้) Reuse (การนำกลับมาใช้ซ้ำ) และ Recycle (การนำไปแปรรูปเพื่อนำมาใช้ใหม่)

๒.๒ มีการสนับสนุนให้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะในชุมชนและโรงเรียนในสังกัดเทศบาล โดยการสนับสนุนงบประมาณและกิจกรรมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

๒.๓ มีการสนับสนุนการทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ เพื่อจำหน่ายและส่งเข้าประกวดสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้

๓ ด้านประสิทธิภาพในการเก็บขนขยะมูลฝอย

มีรถเก็บขน ขยะมูลฝอยเพียงพอ และสามารถเก็บขนขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด รวมถึงในช่วงเทศกาล ประเพณี และกรณีรถเก็บขนบางคันชำรุด มีระบบการให้บริการจัดเก็บกิ่งไม้ที่ชัดเจนและประชาชนใช้บริการได้สะดวก

๔.ด้านการเข้าร่วมดำเนินงานโครงการด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้แก่

๔.๑ โครงการส่งเสริมพหุพาชี (LA๒๑) ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ , ๒๕๕๙) ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ เทศบาลนำอยู่อย่างยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๒ โครงการประกวดชุมชนZero waste ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ ระดับประเทศ ถ้วยพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๔.๓ โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ปีที่ ๑๑ ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับที่ ๑ ระดับประเทศ ได้รับถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๔.๔ โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ปีที่ ๑๓ ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับที่ ๑ ระดับประเทศ

๑. โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน (ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)

ที่มา

จากปัญหาด้านขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง ที่ก้าวเข้าสู่ระดับที่เริ่มวิกฤติ ปัญหาการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะที่ส่งผลกระทบต่อในหลายด้าน เช่น การร้องเรียนเหตุรำคาญ แมลง แห้งเพาะพันธุ์โรค และปัญหาเกี่ยวกับน้ำผิวดิน น้ำซึม และน้ำขุ่นที่ได้เกิดจากบ่อกำจัดขยะ จึงนำไปสู่การปฏิรูประบบการบริหารจัดการขยะอย่างครบวงจรอย่างยั่งยืน ซึ่งการเริ่มต้นการดำเนินการเพื่อให้ผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นที่จะต้องกำหนด ยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน โดยยุทธศาสตร์แรกคือ การให้ความรู้ การกระตุ้นจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทั้งระบบ จึงจัดทำโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขึ้น

จากการดำเนินงานด้านบริหารจัดการขยะชุมชนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในกิจกรรมด้านการให้ความรู้และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งประสบผลสัมฤทธิ์ดีเป็นที่น่าพอใจ แต่ก็ยังมีเกิดปัญหาด้านประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ที่ยังไม่ได้รับความรู้ด้านการคัดแยกขยะหรือด้านการทำน้ำหมักและปุ๋ยอินทรีย์ อันเนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

รณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๗ ได้เน้นด้านการให้ความรู้ไปยังกลุ่มของผู้นำชุมชน อสม. ซึ่งประชาชนบางส่วนยังไม่ได้รับการเข้าถึง อันอาจสืบเนื่องมาจาก การถ่ายทอดความรู้จากกลุ่มผู้ผ่านการอบรมครอบคลุมเฉพาะพื้นที่หรือบุคคลที่สนใจ อีกทั้งประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ รวมถึงผู้ถูกถ่ายทอดอาจยังไม่มั่นใจเท่าการดำเนินการของหน่วยงานราชการ ดังนั้นจึงเป็นที่มาของโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

จากการดำเนินงานด้านการบริการจัดการขยะมูลฝอยในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ - ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ กิจกรรมการให้ความรู้และการกระตุ้นสร้างกระแส รณรงค์ประชาสัมพันธ์การ

คัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง มีกระแสดอบบรรลุไปในทางที่ดี ประชาชนมีความรู้ในการคัดแยกขยะแต่ละประเภทเพิ่มมากขึ้น มีการคัดแยกขยะจากครัวเรือน การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ แต่ยังมีประชาชนบางกลุ่มยังไม่ตระหนักถึงการจัดการขยะ โดยเฉพาะขยะอินทรีย์ที่มีจำนวนกว่าขยะชนิดอื่นแต่ยังไม่มีการจัดการอย่างถูกวิธี เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการจัดการขยะมูลฝอย และเป็นการกระตุ้น สร้างกระแส สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและหน่วยงานราชการในอำเภอโนนดินแดง ให้การดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารจัดการขยะ มูลฝอยให้เกิดความยั่งยืน จึงได้จัดทำโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ขึ้น

ปัจจัยนำเข้า

ปัญหาด้านการจัดการขยะในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

กระบวนการดำเนินงาน

โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๗ ได้แบ่งกระบวนการดำเนินงานออกเป็นกิจกรรม ดังนี้

๑. กิจกรรมด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน

- การรณรงค์โดยการติดตั้งป้ายเชิญชวนให้มีการคัดแยกขยะ ติดตั้งตามจุดต่างๆ ครอบคลุมทั้ง ๑๒ ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงจำนวนป้ายทั้งสิ้น ๕๐ ป้าย
- การให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ การเชิญชวนให้นำขยะที่คัดแยกนำไปขาย โดยการจัดทำแผ่นพับแจกจ่ายทุกครัวเรือน จำนวน ๒,๐๐๐ แผ่น

๒. กิจกรรมที่เน้นการปลูกกระแส สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน

- กิจกรรมการทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล โดยมี ๑๒ ชุมชน และ ๔ โรงเรียน เข้าร่วมงาน
- การเปิดธนาคารขยะรีไซเคิล โดยดำเนินการในรู้แบบคณะกรรมการ ซึ่งชุมชนต่างๆ ได้คัดเลือกบุคคล เพื่อเป็นคณะกรรมการในการบริหารธนาคารขยะรีไซเคิล

๓. กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ในการทำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์

โดยกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชน อสม. จำนวน ๑๐๐ คน

โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๘ ได้แบ่งกระบวนการดำเนินงานออกเป็นกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ รณรงค์และประชาสัมพันธ์ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน

- กิจกรรมการทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล โดยมี ๑๒ ชุมชน ๔ โรงเรียน และหน่วยงานราชการ

เช่น กศน. อำเภอโนนดินแดง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนดินแดง โรงพยาบาล ธนาการ ชกส. เข้าร่วมงาน

- กิจกรรมประกวดนางงามรีไซเคิล โดยมี ๑๒ ชุมชน ๑ โรงเรียน และ โรงพยาบาลโนนดินแดง ส่งนางงามเข้าประกวด ชุดที่ใส่เน้นเป็นชุดที่ทำมาจากวัสดุรีไซเคิล

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ทั่วถึงทุกชุมชน ทุกหลังคาเรือน เพื่อสร้างแรงจูงใจ เพิ่มความรู้ความเข้าใจความร่วมมือในการคัดแยกขยะ

- ออกให้ความรู้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน การจัดการขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไปและขยะอันตราย จำนวน ๑๒ ชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง

- ส่งเสริมการนำขยะรีไซเคิลมาประดิษฐ์เป็นของใช้ เช่น หมวก กระเป๋า จัดประกวดนางงามรีไซเคิล โดยเน้นการนำวัสดุที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้มาตกแต่งเป็นเครื่องประดับ

โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๙ ได้แบ่งกระบวนการดำเนินงานออกเป็นกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ รณรงค์และประชาสัมพันธ์โครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนโดย

- กิจกรรมการทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล โดยมี ๑๒ ชุมชน ๔ โรงเรียน และหน่วยงานราชการ
เช่น กศน. อำเภอโนนดินแดง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนดินแดง โรงพยาบาล ธนากร ชกส. เข้าร่วม

- กิจกรรมประกวดนางงามรีไซเคิล โดยมี ๑๒ ชุมชน ๑ โรงเรียน และ โรงพยาบาลโนนดินแดง ส่งนางงามเข้าประกวด ชุดที่ใส่นั้นเป็นชุดที่ทำมาจากวัสดุรีไซเคิล

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนการกำจัดขยะอินทรีย์ในชุมชน โดยการสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ

- ส่งเสริมการนำขยะอินทรีย์มาทำเป็นน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน

- ประชาชน เยาวชน เด็ก ได้รับการปลูกจิตสำนึกในการคัดแยกขยะในครัวเรือน
- ประชาชนสามารถคัดแยก และจำแนกประเภทของขยะแต่ละชนิด

๒. กิจกรรมที่เน้นการปลูกกระแส สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน

- ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล ทุกชุมชน
- ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมประกวดนางงามรีไซเคิล ร่วมกันประดิษฐ์ชุด
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารธนาคารขยะ

๓. กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ในการทำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์

- ผู้เข้าร่วมอบรมได้รับความรู้ในการทำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์

ผลลัพธ์

จากการดำเนินการในกิจกรรมทั้งโครงการ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงให้ความสำคัญ และตระหนักถึงปัญหาขยะ และเข้ามามีส่วนร่วมในการลดขยะ จากครัวเรือน โดยการคัดแยกประเภทของขยะก่อนทิ้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะคัดแยกเพียง ๒ ประเภท คือ ขยะที่สามารถรีไซเคิลและขายเพื่อสร้างรายได้ และขยะอินทรีย์ต่างๆ ที่เกิดจากเศษอาหาร เศษผัก ซึ่งแต่ละประเภทสามารถนำมาทำจัดได้อย่างถูกวิธี โดยสังเกตได้จากปริมาณขยะต่อวันที่เทศบาลโนนดินแดงเก็บและขนไปกำจัดโดยเฉลี่ย ๖ – ๗ ตันต่อวัน ซึ่งประกอบด้วยขยะอินทรีย์ จำพวกเศษอาหาร ประมาณ ๓.๖๔ ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๒ และขยะรีไซเคิล ประมาณ ๓.๐๙ ตัน ต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒ หลังจากที่ได้จัดทำโครงการฯ และได้ทำการสำรวจปริมาณขยะใหม่ ในระยะเวลา ๑๕ วัน ผลปรากฏว่า ขยะที่ต้องขนไปกำจัดลดเหลือ ๔.๒ – ๕.๕ ตันต่อวัน และจากการ จำแนกขยะตามประเภท ขยะรีไซเคิลพบโดยเฉลี่ย ๑.๘ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๖ ลดลงจากเดิมร้อยละ ๕๐.๕๕ ขยะอินทรีย์พบโดยเฉลี่ย ๒.๒ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔๔ ลดลงจากเดิมร้อยละ ๒๘.๘๐ และจากการติดตาม

แหล่งที่มาของขยะประเภทต่างๆ พบว่าขยะรีไซเคิลที่พบส่วนใหญ่มาจากสถานบริการน้ำมัน และขยะอินทรีย์ส่วนใหญ่มาจากตลาดสดและตลาดนัด จึงอาจสรุปได้ว่าแต่ละครัวเรือนมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการกำจัดขยะ การคัดแยกขยะ และสามารถนำหลักการดังกล่าวมาปฏิบัติได้อย่างถูกวิธี

ตารางแสดงปริมาณขยะก่อนและหลังดำเนินการ

ขยะก่อนดำเนินการ (ตันต่อวัน)		ขยะหลังดำเนินการ (ตันต่อวัน)		อัตราขยะที่ลดลง (ตันต่อวัน)		อัตราการลดลงคิดเป็น ร้อยละ	
ขยะรีไซเคิล	ขยะอินทรีย์	ขยะรีไซเคิล	ขยะอินทรีย์	ขยะรีไซเคิล	ขยะอินทรีย์	ขยะรีไซเคิล	ขยะอินทรีย์
๓.๐๙	๓.๖๔	๑.๘	๒.๒	๑.๘๔	๐.๘๙	๕๐.๕๕	๒๘.๘๐

**หมายเหตุ ปริมาณขยะในตารางเป็นอัตราเฉลี่ยในระยะเวลา ๑๕ วัน (ระหว่างวันที่ ๑ – ๑๕ พ.ค. ๒๕๖๐)

ผลกระทบ

จากการศึกษาผลลัพธ์ที่ได้หลังจากการดำเนินการตามโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ส่งผลให้ประชาชนมีความสนใจการคัดแยกขยะเพิ่มมากขึ้น อันจะเห็นได้จาก การที่แต่ละหมู่บ้านนำขยะที่แต่ละครัวเรือนได้คัดแยก นำมาจำหน่าย หรือนำมาฝากธนาคารขยะที่ก่อตั้งขึ้น โดยจากหลักฐานที่บ่งชี้ว่าการดำเนินกิจการของธนาคารขยะได้เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการที่มียอดเงินหมุนเวียนในการจัดการระบบกว่า ๑๘,๐๐๐ บาท ซึ่งด้วยเหตุนี้เอง ได้มีชุมชนหมู่ที่ ๖ ตำบลส้มป่อย ได้นำหลักการของระบบธนาคารขยะรีไซเคิล ประยุกต์และนำไปจัดตั้งในชุมชน และเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างครบวงจร จนได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับที่ ๑ โครงการประกวดชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ปี ๒๕๕๙ ได้รับรางวัลชนะเลิศโครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเราปีที่ ๑๑ ได้รับถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ปี ๒๕๕๙ และได้รับรางวัลชนะเลิศโครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเราปีที่ ๑๓

๒. โครงการศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชนบนวิถีความพอเพียงปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๘

ที่มา

ปัญหาปริมาณขยะอินทรีย์ที่ยังเป็นปัญหาดกค้างจากการคัดแยกในครัวเรือน และเพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะชุมชน โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง เกิดความสมบูรณ์ในการสร้างชุมชนต้นแบบจำนวน ๓ ชุมชน และขยายผลไปสู่ชุมชนที่เหลืออีก ๙ ชุมชนให้

เทศบาลตำบลโนนดินแดง

TEI THAILAND ENVIRONMENT INSTITUTE

ครอบคลุมภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ นี้ โดยกิจกรรม/โครงการแต่ละอย่างที่ดำเนินการแล้ว นั้น มุ่งเน้นในการลดขยะจากแหล่งกำเนิด หลายต่อหลายกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จดี ส่งผลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จึงได้มีการจัดทำโครงการศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชนบนวิถีความพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามนโยบายด้านการบริหารจัดการขยะชุมชนโดยใช้หลัก ๓R
๒. เพื่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์บริหารจัดการขยะในแต่ละชุมชน
๓. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม การมีจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะชุมชนโดยทางเลือกต่างๆ
๔. เพื่อก้าวเข้าสู่พื้นที่ปลอดขยะภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ปัจจัยนำเข้า

จากกระบวนการดำเนินงานในหลายกิจกรรมที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นด้านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะ กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งสามารถลดขยะจากแหล่งกำเนิดได้ค่อนข้างเป็นที่น่าพอใจ โดยขั้นตอนที่จะดำเนินการต่อไปคือ การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้และการจัดการขยะชุมชน ซึ่งรายละเอียดได้กล่าวไว้ในโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้เห็นผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

กระบวนการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนในชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบทราบถึงที่ไปที่มา เหตุผลความจำเป็น และประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินงาน
๒. จัดเตรียมสถานที่ โรงเรือน โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของไส้เดือน
๓. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการ เช่น ท่อซีเมนต์ขนาด $\square ๘๐$ เซนติเมตร โบกพื้นล่างดิน มูลวัว เศษเปลือกผักผลไม้ ฟาง ขี้เลื่อย ใบไม้ ขุยมะพร้าว
๔. ปรับสภาพความเป็นกรด - ด่าง ของอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาวะเหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการดำรงชีวิตของไส้เดือน
๕. นำพันธุ์ไส้เดือนปล่อยลงบ่อที่ใส่ดินที่ผสมและปรับสภาพแล้ว อัตราน้ำหนักไส้เดือน ๐.๕ กิโลกรัมหรือประมาณ ๕๐๐ - ๖๐๐ ตัวต่อวง
๖. เริ่มให้อาหารที่ละน้อย แต่ให้บ่อย ๆ ครั้ง เพราะให้มากไส้เดือนจะกินไม่ทัน อาหารจะเน่ากลิ่นเหม็น นอกจากนี้จะทำให้เกิดความร้อนสูงจากการหมัก อาจทำให้ไส้เดือนตายได้ โดยปกติถ้ามีปริมาณไส้เดือนมากพอ จะกินอาหารหมดภายใน ๒-๓ วัน และเศษอาหารควรสับเป็นชิ้น

เล็กๆ จะถูกย่อยเร็วขึ้น ซึ่งอาหารเลี้ยงไส้เดือนได้ เช่น เปลือกผักเศษผักเปลือกไข่เปลือกผลไม้เศษอาหารที่ปรุงแล้ว เศษหนังสือพิมพ์ กากกาแฟ ใบชา เปลือกหอม เป็นต้น ควรหลีกเลี่ยง เปลือกส้ม ผลิตภัณฑ์จากนมเนื่อ/ปลาซีหามา/ซีแมวดอกไม้จากตลาด (อาจปนเปื้อนสารเคมี)พลาสติก แก้ว กระป๋อง). หลังให้อาหาร ๒-๓ เดือน ไส้เดือนจะเพิ่มขึ้นจำนวนมาก และพวกอาหารก็จะเปลี่ยนเป็นปุ๋ยหมักสีดำ มีอิวมัสมากมีคุณค่าทางอาหารสูงและหากปริมาณมากพอโยยเอาเศษอาหารด้านบนที่ยังไม่ได้กินหรือกินไม่หมดออก แล้วตักเอาปุ๋ยหมักไส้เดือนออกจากถัง แล้วเทลงบนพื้นปลูกเพื่อแยกไส้เดือน

ผลการดำเนินงาน

เกิดชุมชนต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการขยะชุมชนแบบครบวงจร จำนวนทั้งสิ้น ๓ ชุมชน ซึ่งจากการเริ่มดำเนินการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการขยะอินทรีย์ และมีส่วนร่วมในการนำขยะอินทรีย์ในครัวเรือนมา หรือเศษพืชผักทางการเกษตรเป็นอาหารให้ไส้เดือน โดยผลผลิตที่ได้จากการเลี้ยงไส้เดือนก็คือ ปุ๋ยมูลไส้เดือนและน้ำหมักมูลไส้เดือน โดยจากการศึกษาการกินอาหารของไส้เดือนหลังจากการเลี้ยงพบว่า ไส้เดือนในท่อ ๑ วง สามารถกินอาหารได้ประมาณ ๑๗๐ - ๒๗๐ กรัมต่อวัน (ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสภาวะอากาศ,อุณหภูมิ,ความชื้นสัมพัทธ์) หรือคิดเป็น ๕.๑-๘.๑ กิโลกรัมต่อเดือน หากเลี้ยงจำนวนหมู่บ้านละ ๒๐ วง จะกำจัดขยะอินทรีย์ได้ ๑.๒ - ๑.๙๒ ตันต่อเดือน โดยจะได้ผลผลิตเป็นมูลไส้เดือน ๔.๐๔ - ๔.๘ ตันต่อเดือน

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการในกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์เรื่องการลดขยะจากแหล่งกำเนิดในช่วงสองปีที่ผ่านมา ส่งผลให้การลดขยะจากครัวเรือนลดลงเป็นอย่างมาก อีกทั้งการที่นำนวัตกรรมใหม่ๆ หรือเทคโนโลยีจากหลายท้องถิ่นที่นำมาเป็นทางเลือกในการกำจัดขยะในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการนำขยะรีไซเคิลที่สามารถรวบรวมเพื่อขายให้กับ

ธนาคารขยะชุมชน การส่งเสริมการประดิษฐ์ของใช้จากขยะรีไซเคิล เช่นผลิตหมวก กระเป๋าจากเศษวัสดุเหลือใช้ ซึ่งถือเป็นการเพิ่มมูลค่าขยะที่ไร้ประโยชน์เพื่อสร้างรายได้ การผลิตน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักมูลไส้เดือน ปุ๋ยอินทรีย์จากมูลไส้เดือนมาใช้ในการเกษตร โดยปุ๋ยมูลไส้เดือนที่ได้ผลิตได้ ผ่านการวิเคราะห์อย่างคร่าวๆ เพื่อหาอัตราส่วนปริมาณแร่ธาตุที่จำเป็นต่อพืช ในปุ๋ยมูลไส้เดือน ๑ กิโลกรัม จะประกอบด้วย อินทรีย์วัตถุ ๑๐๕ - ๑๗๓ กรัมต่อกิโลกรัม ไนโตรเจนทั้งหมดประมาณ ๔.๓ - ๗.๒ กรัมต่อกิโลกรัม ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ๒๙.๓๕ - ๔๙.๕๒ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และปริมาณโพแทสเซียมที่ละลายน้ำได้ประมาณ ๒.๔ - ๓.๑๓ กรัมต่อกิโลกรัมและจากการนำปุ๋ยชนิดนี้ไปทดลองในแปลงผักเกษตรอินทรีย์สาธิตของชุมชนบ้านหนองสะแกกว่น ในพื้นที่ ๑๐๐ ตารางวา โดยแบ่งเป็นปลูกพืชกินใบ เช่นผักบุ้ง คื่นห่าน จำนวน ๑ แปลง ปลูกพืชกินดอก เช่น กะหล่ำดอก และปลูกพืชกินผลเช่นบวบ แตงไทย จำนวนอย่างละ ๑ แปลงเท่าๆ กัน โดยการใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือนต่อปุ๋ยอินทรีย์

ในอัตรา ๑ : ๑ ประมาณอย่างละ ๑๒.๕ กิโลกรัมต่อพื้นที่ ๑๐๐ ตารางวาต่อเดือน ระยะเวลาสามเดือน ซึ่งเดิมที่แล้วชาวบ้านจะใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งผลปรากฏว่าได้ผลผลิตออกมาดีมาก ระยะเวลาในการเจริญเติบโตเร็วกว่าการใช้ปุ๋ยเคมี ทั้งนี้เพราะปุ๋ยที่ได้จากมูลไส้เดือนผสมปุ๋ยหมัก ประกอบด้วยสารอาหารที่พืชสามารถนำไปใช้ได้ทันที มีสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช และสามารถยับยั้งเชื้อโรคพืชได้หลายชนิด

ซึ่งจากการทดลองกับแปลงสาธิตดังกล่าว ทำให้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยมูลไส้เดือน และน้ำหมักเป็นที่ยอมรับของประชาชน หลายครัวเรือนนำปุ๋ยหมักซึ่งเป็นผลผลิตจากการย่อยสลายเศษอินทรีย์มาใช้ในการทำเกษตรอินทรีย์ในครัวเรือน ทำให้ลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีหรือยาฆ่าแมลง หรือนำมาสร้างรายได้โดยนำปุ๋ยมูลไส้เดือนจำหน่ายบรรจุถุงละ ๓ กิโลกรัมในราคา ๕๐ บาท โดยในอนาคตจะส่งตัวอย่างปุ๋ยดังกล่าวเพื่อนำไปวิเคราะห์อย่างละเอียดในห้องปฏิบัติการของสถาบันที่นำเชื้อถัเพื่อออกใบรับรองคุณภาพ และผลทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีกอย่างคือ การจำหน่ายพันธุ์ไส้เดือน การนำโปรตีนจากไส้เดือนมาแปรรูปเพื่อเป็นอาหารสัตว์ สามารถกล่าวได้ว่าการดำเนินการเลี้ยงไส้เดือนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เริ่มอย่างเป็นรูปธรรมเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยได้ขอซื้อพันธุ์ไส้เดือนจำนวน ๒๕ กิโลกรัม จากกลุ่มเลี้ยงไส้เดือนบ้านผึ่ง เทศบาลตำบลเกาะคำ อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง และได้แจกจ่ายพันธุ์ไส้เดือนไปยังศูนย์การเรียนรู้การบริหารจัดการขยะชุมชนในระยะแรก จำนวน ๓ ชุมชน คือ ชุมชนหมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลโนนดินแดง และชุมชนหมู่ที่ ๖ ตำบลส้มป่อย และในช่วงระยะเวลาเพียง ๕ เดือน (มกราคม – พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘) ไส้เดือนที่ชุมชนต้นแบบทั้งสามชุมชนเลี้ยง มีการขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วทั้งๆ ที่เริ่มกระบวนการเลี้ยงเพียงไม่นาน จนสามารถจำหน่ายพันธุ์ไส้เดือนให้กับชุมชนที่สนใจ และสามารถกระจายพันธุ์ไส้เดือนลงสู่หมู่บ้านอีก ๙ ชุมชนที่เหลือ เพื่อให้ทุกชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง มีศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชนอย่างครบวงจรทุกชุมชน การขยายพันธุ์ที่รวดเร็วนี้ อาจเนื่องมาจากการได้รับความรู้จากการไปทัศนศึกษาดูงาน ณ กลุ่มเลี้ยงไส้เดือนบ้านผึ่ง มาเป็นอย่างดี ประกอบกับประชาชนมีความตระหนักถึงคุณค่าของการคัดแยกและกำจัดขยะจากแหล่งกำเนิด กลุ่ม อสม. คณะกรรมการชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน องค์กร หรือกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ ร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งเพื่อที่จะทำให้เมืองโนนดินแดง เป็นเมืองที่สะอาด ปราศจากขยะตกค้าง และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนหรือพื้นที่อื่นๆ ได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ผลกระทบ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาด้านการบริหารจัดการขยะชุมชน เป็นส่งผลให้มีศูนย์เรียนรู้และศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชน ซึ่งได้มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ผลที่ได้จากการดำเนินงาน ไปสู่แต่ละชุมชนที่ยังไม่ได้มีการปฏิบัติเป็นรูปธรรม และนำชุมชนเหล่านั้นมาเพื่อศึกษาโดยกำหนดให้ชุมชนที่เหลืออีก ๙ ชุมชน จะต้องมีความรู้การบริหารจัดการขยะทุกชุมชนภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรีและคณะ ออกติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำน้ำรอง และได้เข้าเยี่ยมชมศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชน หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และแปลงสาธิตเกษตรอินทรีย์ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง และให้โอวาทเกี่ยวกับการจัดการขยะจากแหล่งกำเนิดเพื่อป้องกันปัญหาขยะและปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดในอนาคต และชื่นชมด้านการที่สามารถนำขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ

สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ตระหนักถึงนโยบายและเล็งเห็นถึงความมุ่งมั่นของเทศบาลตำบลโนนดินแดง ที่จะดำเนินการให้พื้นที่เขตรับผิดชอบเป็นพื้นที่ปลอดขยะ จึงได้ให้การสนับสนุนด้านสิ่งของ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินการต่อยอดให้ชุมชนที่เหลืออีก ๙ ชุมชน ให้เป็นศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชนแบบครบวงจร ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

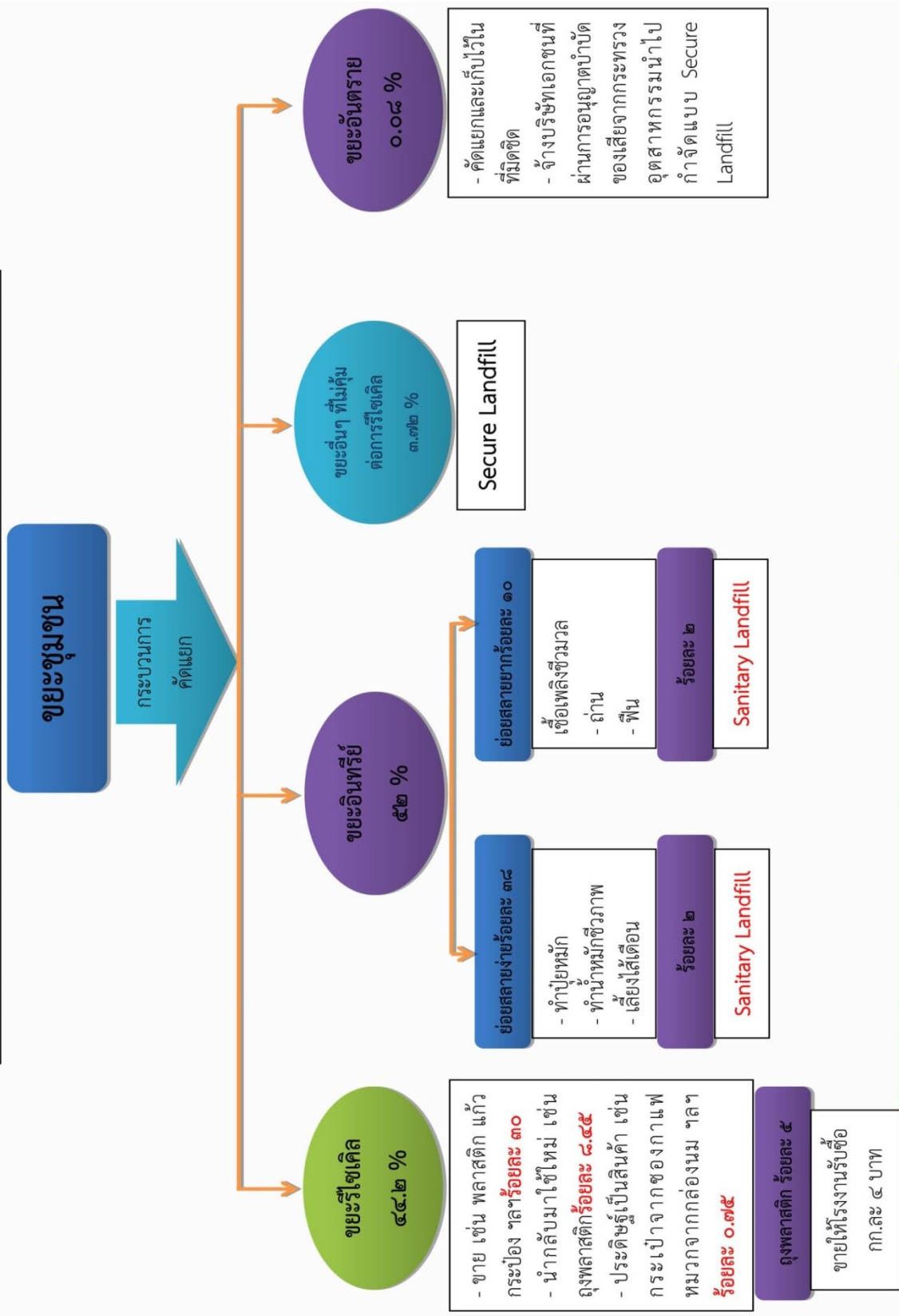
ผลกระทบที่สำคัญอีกด้านคือ การที่ประชาชนชุมชนบริเวณใกล้เคียงที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชนอย่างครบวงจร มีความกระตือรือร้น มีทัศนคติที่ดีต่อการลดขยะอินทรีย์จากครัวเรือน โดยสังเกตได้จาก การมีส่วนร่วมที่ชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง นำเศษพืช ผัก และขยะอินทรีย์ที่สามารถนำมาเป็นอาหารไส้เดือน มามอบแก่ชุมชนที่จัดตั้ง

ศูนย์บริหารจัดการขยะครบวงจร

ชุมชนที่จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการขยะครบวงจร เช่นชุมชนหมู่ที่ ๖ บ้านหนองสะแกกวน ได้ดำเนินการคืนถังขยะที่เคยตั้งในชุมชนทั้งหมดให้กับเทศบาลตำบลโนนดินแดง โดยถังที่เหลือนำมาตั้งไว้บริเวณถนนเส้นหลัก เพื่อรองรับขยะจากประชาชนนอกพื้นที่ ที่สัญจรผ่านไป - มา โดยขยะในถังทั้งหมดที่อยู่ในถัง จะถูกแยกประเภทเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี ผลที่ตามมาคือ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ลดภาระในการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย

แผนผังการบริหารจัดการขยะในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง

โดยกระบวนการจัดการขยะแต่ละประเภทในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงในปัจจุบันหลังจากที่ได้ดำเนินการมาในระยะ ๒ ปี จำแนกตามองค์ประกอบและลักษณะและการกำจัดตามประเภท ได้ดังนี้

๑. ขยะอินทรีย์ โดยประมาณจะมีทั้งสิ้นร้อยละ ๕๒ ประกอบด้วย

- ขยะอินทรีย์ประเภทย่อยสลายง่าย เช่น เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ ใบไม้แห้ง ฯลฯ ร้อยละ ๔๐ เมื่อผ่านเข้าสู่กระบวนการเข้าสู่ศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชน โดยการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จะสามารถลดขยะอินทรีย์ได้ร้อยละ ๓๐ ได้ผลผลิตคือ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยมูลไส้เดือน น้ำหมักชีวภาพ น้ำหมักมูลไส้เดือน และเข้าสู่ระบบการกำจัดโดยเทศบาลร้อยละ ๑๐ โดยร้อยละ ๘ นำมาทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ในสำนักงาน อีกร้อยละ ๒ ทำการฝังกลบ

- ขยะอินทรีย์ประเภทย่อยสลายยาก เช่น กิ่งไม้ เปลือกไม้ แผ่นกระดาน เพอร์นิเจอร์ไม้เก่าๆ ฯลฯ ร้อยละ ๑๒ โดยส่วนใหญ่ชาวบ้านจะนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในครัวเรือน เช่น ใช้ทำฟืน นำมาเผาเพื่อเป็นถ่าน ร้อยละ ๑๐ ส่วนร้อยละ ๒ ที่เหลือ เทศบาลนำไปกำจัด

๒. ขยะรีไซเคิล พบในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง ร้อยละ ๔๔.๒ จำแนกออกเป็น

- ขยะรีไซเคิลที่สามารถนำมาขายได้ เช่น ขวดแก้ว ขวดพลาสติก กระดาษแข็ง กระดาษ ขวดดำ กระดาษสี กระป๋องอลูมิเนียม ทองแดง เหล็ก ฯลฯ พบได้ประมาณร้อยละ ๓๐.๗๕ โดยร้อยละ ๒๕ จะถูกคัดแยกจากครัวเรือนเพื่อนำมาขายให้กับธนาคารขยะชุมชนในอัตราความถี่การรับซื้อ ๒ เดือนต่อครั้ง

ส่วนอีกร้อยละ ๕ จะเป็นขยะที่เก็บจากสถานประกอบการต่างๆ เช่น สถานีบริการน้ำมัน หอพัก และตามถนนสายหลักต่างๆ โดยพนักงานเก็บขยะของรถทั้งสองคันจะเป็นผู้คัดแยกขยะที่สามารถขายได้ทั้งหมดในทุกๆ เข้าหลังจากออกเก็บขยะในชุมชน

และอีกร้อยละ ๐.๗๕ เช่น กล่องนม พลาสติกชนิดบาง ของบรรจุภัณฑ์กาแฟสำเร็จรูป จะนำไปสร้างสิ่งประดิษฐ์ประเภทของใช้ เช่น หมวก กระเป๋า ดอกไม้ประดับ ในกลุ่มแม่บ้านซึ่งมีแต่ละชุมชนเพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกในการศึกษาดูงาน

- ขยะรีไซเคิลประเภทที่ยังไม่มีที่รับซื้อ เช่น ถุงพลาสติกใส ถุงพลาสติกหิ้ว แก้วพลาสติกชนิดบาง อีกร้อยละ ๑๓.๔๕ ถุงพลาสติกสะอาด ร้อยละ ๘.๔๕ ดำเนินการโดยรณรงค์ให้ประชาชนนำกลับมาใช้ซ้ำในรูปแบบการ Re-used โดยมอบอุปกรณ์สำหรับเก็บในทุกระหว่างเรือซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนอีกร้อยละ ๕ เป็นถุงพลาสติกประเภทผ่านการบรรจุอาหาร ซึ่งเป็นที่น่ายินดีคือ ปัจจุบันมีการตั้งโรงงานเพื่อรับซื้อถุงดังกล่าว แต่ต้องผ่านกระบวนการล้างให้สะอาดพอสมควร ซึ่งปัจจุบันได้มีนโยบายให้คนงานประจำรถขยะล้างถุงพลาสติกที่สกปรกและรวบรวมไว้ สามารถขายได้กิโลกรัมละ ๔ บาท จึงทำให้ปัญหาขยะรีไซเคิลที่ตกค้างในระบบลดลง

๓. ขยะทั่วไปคือขยะที่นอกเหนือจากขยะรีไซเคิล มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ใหม่ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป โฟม พบร้อยละ ๓.๗๒ ดำเนินการโดยให้ชุมชนแยกออกต่างหาก โดยหากมีปริมาณมากเทศบาลจะกำจัดโดยวิธี การฝังกลบ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย

๔. ขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ บรรจุภัณฑ์ยาฆ่าแมลง พบร้อยละ ๐.๐๘ ดำเนินการโดยให้แต่ละชุมชนรวบรวมไว้ในศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชน แยกเก็บอย่างมิดชิด ป้องกันความชื้น และน้ำ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำและผิวดิน โดยหากมีปริมาณมาก จะดำเนินการจ้างบริษัทเอกชนเข้ามารับเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

๓) ผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอย

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง ซึ่งเมื่อเทียบกับระยะเพียงสองปีกับผลสัมฤทธิ์ที่ได้ ถือว่าประสบผลสำเร็จสูงเมื่อเทียบกับท้องถิ่นอื่นๆ ที่ดำเนินการมาเป็นเวลานาน โดยหากจะสรุปผลการดำเนินงานให้ชัดเจนขึ้นในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลงานเชิงปริมาณ

๑. จำนวนขยะแต่ละประเภทในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงลดลงอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปีที่ผ่านมาโดยปัจจุบันเหลือขยะแต่ละประเภทที่ต้องเข้าสู่ระบบฝังกลบเพียง ๔-๕ ตันต่อวัน จากเดิมซึ่งเคยเก็บขนประมาณ ๖-๗ ตันต่อวัน ลดลงในอัตราส่วน ๒ เท่า ส่งผลให้เทศบาลฯ เสียค่าใช้จ่ายงบประมาณในการให้บริการลง ร้อยละ ๒๐ ต่อเดือน (คำนวณจากเชื้อเพลิงรถบรรทุกขยะ ค่าบำรุงรักษา ค่าถังขยะ)

๒. ชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการขยะจากเดิม ๓ ชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ปัจจุบันขยายการดำเนินการครอบคลุมทั้ง ๑๒ ชุมชน คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง

๓. ประชาชนนำผลผลิตที่ได้จากกระบวนการย่อยสลายขยะอินทรีย์ มาทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืช ร้อยละ ๘๐ ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืชลงเฉลี่ยไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท

๔. ศูนย์การบริหารจัดการขยะแบบครบวงจรของแต่ละชุมชนมีรายได้เพิ่มจากการรับซื้อขายขยะ การจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยมูลไส้เดือน และผลผลิตทางการเกษตรอินทรีย์ เฉลี่ยเดือนละ ๓,๐๐๐ บาทต่อชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างรายได้และกระจายความเข้มแข็งให้ชุมชน

ผลงานเชิงคุณภาพ

๑. ชุมชนหมู่ที่ 6 บ้านหนองสะแกกว่น เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้รับรางวัลชนะเลิศ โครงการลดเมืองร้อนร้อนด้วยมือเราปีที่ ๑๑ ได้รับถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๒. ชุมชนหมู่ที่ ๖ บ้านหนองสะแกกว่น เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้รับรางวัลชนะเลิศ อันดับที่ ๑ ระดับประเทศ ชุมชนปลอดขยะ (zero Waste) เฉลิมพระเกียรติ ๘๙ พรรษา ๘๙ ชุมชนได้รับถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ปี ๒๕๕๙

๓. ชุมชนหมู่ที่ ๔ โนนดินแดง เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้รับรางวัล ชมเชย ระดับประเทศ โครงการประกวดชุมชนปลอดขยะ (zero Waste) ประจำปี ๒๕๖๑

๔. ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และสามารถนำขยะทุกประเภทที่เคยมองว่าไร้ประโยชน์ นำมาก่อให้เกิดประโยชน์และสามารถถ่ายทอด plugged จิตสำนึกให้ลูกหลานได้

๕. ประชาชนมีความรักสามัคคี รักถิ่นฐานบ้านเกิด และน้อมนำพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

มีเครือข่ายด้านการจัดการขยะมูลฝอยเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้มีการดำเนินงานด้านการจัดการขยะ การจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่อย่างต่อเนื่องในชุมชนของเทศบาลตำบลโนนดินแดง มีชุมชนต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ และมีการขยายผลสู่ชุมชนที่กำลังมีการดำเนินกิจกรรมให้ครอบคลุมทั้ง ๑๒ ชุมชนในเขตเทศบาล

การเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานอื่น/การขยายผล

เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้มีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย การจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่อย่างต่อเนื่อง ไม่ได้ทำกิจกรรมขึ้นเพื่อหวังที่จะประกวดเท่านั้น แต่เป็นวิธีการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางของชุมชน ซึ่งมีศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยที่ตั้งอยู่ในเทศบาลตำบลโนนดินแดง คือ ชุมชนหมู่ที่ ๖ บ้านหนองสะแกหวาน ชุมชนหมู่ที่ ๔ โนนดินแดง จึงทำให้มีคณะที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนมากกว่า ๒๐๐ คณะ และชุมชนยังพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนที่สนใจ และจะดำเนินกิจกรรมให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป

มีการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้มีการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมให้ความรู้ พาไปศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ และนำความรู้ที่ได้กลับมาพัฒนาชุมชนต้นแบบในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง จนเกิดชุมชนต้นแบบที่สามารถคืนถังขยะให้กับทางเทศบาลฯ จากเดิมที่ต้องไปเก็บขยะมูลฝอย ๒ วัน ๑ ครั้ง มาเป็น ๑ สัปดาห์ ๑ ครั้ง ทำให้ประหยัดค่าน้ำมัน ประหยัดเวลา

และเทศบาลตำบลโนนดินแดง กำลังดำเนินการจัดทำสวนพานคัดแยกขยะ เพื่อที่จะได้นำขยะที่เก็บขนได้มาทิ้งที่สวนพานลำเลียง และจะมีการคัดแยกขยะทุกประเภท เช่น ขยะอินทรีย์ เศษอาหาร เศษผักผลไม้ ก็จะนำไปเลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยหมัก ทำน้ำหมักชีวภาพ ขยะรีไซเคิลก็จะนำไปจำหน่าย ถูกลพลาสติกที่สามารถจำหน่ายได้ก็จะคัดแยกมาจำหน่าย ให้เหลือขยะน้อยที่สุดที่จะนำไปทิ้ง ส่วนเศษกิ่งไม้ก็จะมีเครื่องบดย่อยกิ่งไม้เพื่อที่จะนำมาทำเป็นปุ๋ย รายได้จากการขายขยะก็จะนำมาบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการขยะต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๑๙ การจัดการน้ำเสีย หรือมลพิษทางอากาศ หรือมลพิษอื่น ๆ อย่างเหมาะสม

สภาพพื้นที่ของเทศบาลตำบลโนนดินแดงเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบสูงที่มีลักษณะคล้ายภูเขา ลักษณะพื้นดินส่วนใหญ่จะเป็นดินร่วนปนดินทรายสีของผิวดินจะมีลักษณะสีออกแดงจนได้เรียกชื่อของหมู่บ้านตามลักษณะของพื้นที่คือ โนนดินแดง เนื่องจากสภาพของดินร่วนปนทรายคุณลักษณะคือความสามารถในการดูดซับน้ำได้ไม่ค่อยดีเท่าที่ควรเวลาที่มีฝนตก

หรือมีน้ำไหลลงสู่พื้นปริมาณน้ำจะไหลลงสู่พื้นที่ต่ำอย่างรวดเร็วและสภาพผิวดินจึงไม่มีความชุ่มน้ำ ประชาชนชาวโนนดินแดงและเทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว โดยปัญหาที่ได้จากกระบวนการการลงพื้นที่โดยการทำประชาคมในทุกชุมชนและได้บรรจุแผนลงในแผน ๓ ปี การบรรจุแผนลงในแผนปฏิบัติการประจำปี ในการที่จะช่วยกันดูแลปรับปรุงผิวดินให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ โดยการใช้วิธีธรรมชาติให้มากที่สุด โดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เทศบาลตำบลโนนดินแดงร่วมกับประชาชนชาวโนนดินแดงจึงได้จัดทำโครงการ

โครงการสุขภาพอาหาร

ปัญหาปริมาณขยะอินทรีย์ ปัญหาการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติโดยไม่ผ่านการบำบัดเป็นปัญหาจากการคัดแยกขยะของ ตลาดสดผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้ประกอบการร้านอาหาร ในโรงเรียน

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทการสุขาภิบาลอาหาร โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง เกิดความสมบูรณ์ในการสร้างเครือข่าย และขยายผลไปสู่ชุมชนโดยกิจกรรม/โครงการแต่ละอย่างที่ได้ดำเนินการแล้วนั้น มุ่งเน้นในการลดขยะจากแหล่งกำเนิด การทำน้ำหมักชีวภาพ การบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ หลายต่อหลายกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จดี ส่งผลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จึงได้มีการจัดทำโครงการสุขาภิบาลอาหาร ประจำปี ๒๕๕๙

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังด้านอาหารปลอดภัย
๒. เพื่อให้ผู้ประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อก้าวเข้าสู่พื้นที่ปลอดขยะภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ระยะเวลาการดำเนินงาน

พฤศจิกายน ๒๕๕๘– กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

งบประมาณ

งบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลโนนดินแดง เป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการสุขาภิบาลอาหาร จำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท

ปัจจัยนำเข้า

จากกระบวนการดำเนินงานในหลายกิจกรรมที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นด้านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ลดและคัดแยกขยะ กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งสามารถลดขยะจากแหล่งกำเนิดได้ค่อนข้างเป็นที่น่าพอใจ โดยขั้นตอนที่จะดำเนินการต่อไปคือ การบริหารจัดการขยะในสถานประกอบการร้านอาหาร ตลาดสด วัด โรงเรียน โดยการจัดอบรมให้ความรู้ เรื่องการคัดแยกขยะ การทำน้ำหมักชีวภาพ และบำบัดน้ำเสียโดยการทำบ่อดักไขมัน

กระบวนการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงานเพื่อให้ผู้ประกอบการร้านอาหาร ตลาดสด ผู้ประกอบการร้านอาหาร โรงเรียน มีความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ การทำน้ำหมัก การทำบ่อดักไขมัน ร้านอาหารในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงที่เข้ารับการอบรม ๒๕ ร้าน โรงเรียน ๕ แห่ง วัด ๓ แห่ง
๒. วางแผนแบบมีส่วนร่วมในการออกติดตามผลการดำเนินงานของสถานประกอบการ
๓. ออกติดตามผลการดำเนินงานตามแผน

ผลการดำเนินงาน

สถานประกอบการร้านอาหารในชุมชน วัดโรงเรียน มีการคัดแยกขยะ การทำน้ำหมัก การใช้ประโยชน์จากขยะในรูปแบบต่างๆ การทำบ่อดักไขมัน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการขยะโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการบำบัดน้ำเสียโดยบ่อดักไขมันก่อนนำไปใช้ประโยชน์หรือก่อนปล่อยลงสู่ธรรมชาติ เพื่อเป็นการดูแลสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่งจากการเริ่มดำเนินการ พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการขยะอินทรีย์ แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบำบัดน้ำเสีย จึงเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการทำบ่อดักไขมัน เพื่อให้สถานประกอบการทุกแห่งได้ดำเนินการต่อไป

ในการดูแลตลาดสดในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง ซึ่งเป็นตลาดของเอกชน ทางเทศบาลได้มีการออกล้างตลาดทุกเดือน ดูแลความสะอาด การทำบ่อดักไขมัน ให้ความรู้ในเรื่องของสุขาภิบาลอาหาร สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม พ่อค้าแม่ค้าในตลาด

กิจกรรมการล้างตลาด

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการ โครงการสุขาภิบาลอาหารเป็นการลดขยะจากแหล่งกำเนิด ทำให้ผู้ประกอบการร้านอาหาร มีการคัดแยกขยะ มีการทำน้ำหมัก มีการทำบ่อดักไขมัน ส่งผลให้การลดขยะจากสถานประกอบการ มีการบำบัดน้ำเสียก่อนนำไปใช้รดต้นไม้หรือก่อนปล่อยสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

ที่	สถานที่	เข้ารับการอบรม	คิดเป็น %	ดำเนินการคัดแยกขยะ/บ่อดักไขมัน	คิดเป็น %	หมายเหตุ
๑.	ร้านจำหน่ายอาหาร ๒๕ ร้าน	๒๒ ร้าน	๘๘ %	๒๐ ร้าน	๘๐ %	
๒.	โรงเรียน ๕ แห่ง	๓ แห่ง	๖๐ %	๓ แห่ง	๖๐ %	โรงเรียนอีก ๒ แห่งไม่ได้ประกอบอาหารเอง
๓.	วัด ๓ แห่ง	๑ แห่ง	๓๓.๓๓%	๑ แห่ง	๓๓.๓๓%	

ผลกระทบ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่งผลให้สถานประกอบการร้านอาหารในชุมชน ตลาด โรงเรียนได้เป็นแบบอย่างแก่ชุมชนในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง ในการเพื่อขยายผลการดำเนินงานต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเองการทำน้ำหมักและการบำบัดน้ำเสียโดยการทำบ่อดักไขมัน

โครงการ ศูนย์เรียนรู้ อสม

อสม.นับเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ทรงคุณค่าเป็นบุคคลที่เสียสละ ทำงานเพื่อส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน การพัฒนาศักยภาพของ อสม. อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้อสม.มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ วิวัฒนาการด้านต่างๆ เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ตระหนักถึงความจำเป็นดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการศูนย์เรียนรู้ อสม.ขึ้นโดยจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องต่างๆเป็นประจำทุกเดือนๆละ ๑ ครั้ง เรื่องการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือนก่อนจะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีความจำเป็นที่ต้องให้ความรู้กับ อสม.เพื่อนำไปปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี และขยายผลสู่ชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังด้านอาหารปลอดภัย
๒. เพื่อให้ผู้ประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อก้าวเข้าสู่พื้นที่ปลอดขยะภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ระยะเวลาการดำเนินงาน พฤศจิกายน ๒๕๕๘- กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

งบประมาณ

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ตั้งงบประมาณดำเนินการไว้ จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการอบรม โครงการศูนย์เรียนรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ปัจจัยนำเข้า

จากกระบวนการดำเนินงานในหลายกิจกรรมที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นด้าน การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ลดและคัดแยกขยะ กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งสามารถลดขยะจากแหล่งกำเนิดได้ค่อนข้างเป็นที่น่าพอใจ โดยขั้นตอนที่จะดำเนินการต่อไปคือ บำบัดน้ำเสียจากครัวเรือนโดยการทำบ่อดักไขมัน

กระบวนการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดเรื่องการคัดแยกขยะ บำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน การทำบ่อดักไขมัน อสม. จำนวน ๑๗๕ คน
๒. วางแผนแบบมีส่วนร่วมในการออกติดตามผลการดำเนินงาน
๓. ออกติดตามผลการดำเนินงานตามแผน

เทศบาลตำบลโนนดินแดง

TEI

THAILAND
ENVIRONMENT
INSTITUTE

ผลการดำเนินงาน

บ้านเรือน อสม.มีการทำที่คัดแยกขยะครัวเรือน การทำน้ำหมัก การใช้ประโยชน์จากขยะในรูปแบบต่างๆทุก ครัวเรือน การทำบ่อดักไขมัน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการขยะโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการบำบัดน้ำเสียโดยบ่อดักไขมัน ก่อนปล่อยลงสู่ธรรมชาติ เพื่อเป็นการดูแลสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่ง จากการเริ่มดำเนินการ พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจใน กระบวนการจัดการขยะอินทรีย์ แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการ บำบัดน้ำเสีย จึงเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการทำบ่อดักไขมัน เพื่อให้สถานประกอบการทุกแห่ง ได้ดำเนินการต่อไป

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการ โครงการศูนย์เรียนรู้ อสม.เป็นการลดขยะจากแหล่งกำเนิด ทำ ให้ อสม.ทุกคน มีการคัดแยกขยะ มีการทำน้ำหมัก มีการ ทำบ่อดักไขมัน ส่งผลให้การลดขยะจากบ้านเรือน มีการ บำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ หรือก่อน นำไปใช้รดต้นไม้ อีกทั้งขยะรีไซเคิลที่สามารถรวบรวมเพื่อ ขายให้กับธนาคารขยะชุมชน การผลิตน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ ประโยชน์จากน้ำหมักในรูปแบบต่างๆเช่นการทำความสะอาด การใช้เป็นปุ๋ยรดต้นไม้

ผลกระทบ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่งผลให้บ้านเรือน อสม.ได้เป็นแบบอย่างแก่ชุมชนใน พื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง ในการขยายผลการดำเนินงานต่อไป นอกจากนั้นเพื่อเป็นการควบคุมป้องกัน ปัญหาน้ำเสียไหลลงแหล่งน้ำธรรมชาติ ทางเทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ทำการปลูกหญ้า ผักตบชวา

ต้นพุทธรักษา บริเวณรางระบายน้ำรวมเพื่อเป็นการบำบัดแบบธรรมชาติก่อนที่จะไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติต่อไป

โครงการปลูกต้นไม้ตามพระราชดำริเพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

ในการเพิ่มพื้นที่ป่าและดูแลพื้นที่ป่า ทางเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้จัดทำโครงการปลูกป่าตามพระราชดำริอย่างต่อเนื่องเป็นประจำช่วงวันแม่ของทุกปี (แผนพัฒนา ๓ ปี)

ปี ๒๕๕๔

ปี ๒๕๕๕

ปี ๒๕๕๖

ปี ๒๕๕๗

ปี ๒๕๕๘

ปี ๒๕๕๙

ปี ๒๕๖๐

โครงการพัฒนาคุณภาพมารดาและทารกหลังคลอด หนึ่งชีวิตคืนชีวิตธรรมชาติ

โดยส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรักความผูกพันกันโดยใช้ต้นไม้ เป็นสื่อสัญลักษณ์แห่งความรักเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยทางเทศบาลตำบลโนนดินแดงได้จัดทำ โครงการดังกล่าวโดยการออกติดตามเยี่ยมมารดาและทารกหลังคลอดทุกรายในพื้นที่ พร้อมมีการ มอบพันธุ์ไม้ให้ครอบครัวดังกล่าวคือการปลูกต้นไม้ ๑๐ ต้นต่อการเกิดของทารก ๑ คน

โครงการหนึ่งชีวิตที่เสียไป กับชีวิตใหม่ที่ทดแทน โดยเมื่อมีการเสียชีวิตเกิดขึ้น ในเขตเทศบาล ตำบลโนนดินแดง นายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง ก็จะนำต้นไม้ไปมอบให้กับเจ้าภาพของผู้เสียชีวิต ๕ ต้น แทนการใช้พวงหรีด เป็นการลดการเกิดขยะ และเป็นการสื่อถึง เมื่อมีการเสียชีวิตเกิดขึ้น ก็จะมีชีวิตใหม่ที่ขึ้นมาทดแทน เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน

มีการสำรวจเส้นทางเดินของน้ำก่อนไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อการเฝ้าระวัง ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีความหลากหลายทางชีวภาพที่เกิดความสมดุลทางระบบนิเวศน์ ที่เอื้อต่อสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๒๐ การอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

จากพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๓๔ ตอนหนึ่งความว่า “พระเจ้าอยู่หัวเป็นน้ำ ฉันจะเป็นป่า ป่าที่ถวายความจงรักภักดีต่อน้ำ พระเจ้าอยู่หัวสร้างอ่างเก็บน้ำ ฉันจะสร้างป่า” เพื่อเป็นการถวายความจงรักภักดี และที่สำคัญเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างความสมดุลทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับความเจริญของชุมชนและเป็นการควบคุมมลพิษทางอากาศ และนับเป็นความโชคดีของชาวอำเภอโนนดินแดงที่ได้มีโครงการสร้างอ่างเก็บน้ำตามโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือโครงการอ่างเก็บน้ำและบำรุงรักษาลำน้ำรอง ซึ่งนับเป็นแรงผลักดันเป็นพลังให้ชาวอำเภอโนนดินแดงพร้อมที่จะรวมพลังเพื่อที่แสดงความจงรักภักดีต่อทั้ง ๒ พระองค์ด้วยการดูแลทั้งน้ำและป่าอย่างควบคู่กันไป เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว โดยปัญหาได้จากการออกทำประชาคมในทุกชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เริ่มตั้งแต่กระบวนการออกทำประชาคมเพื่อบรรจุลงในแผน ๓ ปี การวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน การบรรจุโครงการในงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยพื้นที่ที่ดำเนินการจะต้องเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ สถานที่ราชการ ศาสนสถาน และสถานศึกษา โดยได้จัดทำโครงการปลูกป่าตามพระราชดำริ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการถวายความจงรักภักดี เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ป้องกันปัญหาหมอกควัน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่าย สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการรักษาธรรมชาติ

การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปี พ.ศ.๒๕๕๔

๑. โครงการปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดิน เฉลิมพระชนมพรรษา ๗๘ พรรษา

เทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในวันต้นไม้แห่งชาติ

จากปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปริมาณมากจนเกินขีดความสามารถที่ธรรมชาติจะบำบัดได้ทัน หรือไม่มีการจัดการมลพิษที่ดีพอ จึงทำให้เกิดปัญหาหมอกควันตามมา โดยเฉพาะปัญหาภาวะโลกร้อน จึงต้องมีจัดการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในศาสนสถานขึ้น ณ วัดโนนดินแดงใต้

๒. โครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการปลูกป่าปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดิน เฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ ณ บริเวณหน้าศูนย์ราชการอำเภอโนนดินแดง ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในวันต้นไม้แห่งชาติ ๗๘ พรรษา ๗๘ แส่นต้น ในวันต้นไม้แห่งชาติ

๒. เพื่อเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

๓. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ควบคุมป้องกันปัญหาหมอกควัน เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงให้สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยและน่าอยู่

๔. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมรอบสถานศึกษาและชุมชนให้กับเด็ก เยาวชน นักเรียน ประชาชนทุกคน

๕. สร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน นักเรียน กลุ่มองค์กรภาคประชาชน สถานประกอบการ และภาครัฐในพื้นที่

๖. เพื่อสุขภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชน วัด บ้าน โรงเรียน สถานประกอบการ และสถานที่ราชการ

๗. เพื่อลดผลกระทบด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

ระยะเวลาการดำเนินงาน จัดกิจกรรม “ปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดิน ๗๘ พรรษา ๗๘ แสนต้น” ในวันต้นไม้แห่งชาติในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ วัดโนนดินแดงใต้และจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้เทิดพระเกียรติ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ณ บริเวณศูนย์ราชการ

พื้นที่ดำเนินการ วัดโนนดินแดงใต้, หน้าศูนย์ราชการ, และในโรงเรียนเทศบาลตำบลโนนดินแดง

กระบวนการดำเนินงาน

๑. สำรวจ รวบรวมข้อมูล และจัดทำรายละเอียดของโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติโครงการ

๒. ประชาสัมพันธ์ผ่านเอกสารและสื่อกระจายเสียงในชุมชน ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาและความสำคัญของ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. ประสานพื้นที่ สถานที่ ชุมชน หน่วยงานราชการ โรงเรียนในเขตเทศบาล

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการ โครงการปลูกป่าปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดิน เฉลิมพระชนมพรรษา ๗๘ พรรษา ๗๘ แสนต้นเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม ทำให้ศาสนสถาน สถานศึกษา และสถานที่ราชการต่างๆ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีความร่มรื่นลดความร้อนจากภาวะโลกร้อน และทำให้ภาคประชาชนมีความกระตือรือร้น และปลูกต้นไม้ต่อเนื่องตลอดมา

ที่	สถานที่	จำนวนต้นไม้ปลูก	จำนวนต้นไม้เจริญเติบโต	คิดเป็น %
๑.	บริเวณวัดใต้โนนดินแดง	๑๒๐ ต้น	๙๘ ต้น	๘๒ %
๒.	โรงเรียน	๑๒๐ ต้น	๑๐๑ ต้น	๘๔ %
๓.	บริเวณหน้าศูนย์ราชการ	๑๒๐ ต้น	๙๗ ต้น	๘๑ %

ผลกระทบ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่งผลให้สถานที่ต่างๆ ทั้งในวัด สถานศึกษา โรงเรียน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและผู้มาเยือน รวมถึงสถานที่ส่วนราชการต่างๆ ได้ประโยชน์จากการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ได้ร่มเงาจากต้นไม้ ลดความร้อนจากอากาศที่ร้อนในตอนกลางวัน วัด โรงเรียน มีอากาศที่ดีบริสุทธิ์ และมีการใช้ประโยชน์จากต้นไม้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการดูแลสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีต่อไป

การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๕๕

โครงการอนุรักษ์และประชาสัมพันธ์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

โครงการปลูกต้นไม้ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถในการเพิ่มพื้นที่ป่าและดูแลพื้นที่ป่า ทางเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้จัดทำโครงการปลูกป่าตามพระราชดำริ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม
๒. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลตำบล โนนดินแดงให้ สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยและน่าอยู่
๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

ระยะเวลาการดำเนินงาน จัดกิจกรรม “ปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดิน” ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

พื้นที่ดำเนินการ บริเวณริมทางหลวง และเกาะกลางทางหลวง หมายเลข ๓๔๘ พื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๙,๒๗๑ ตารางเมตร

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการ โครงการปลูกต้นไม้ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถในการเพิ่มพื้นที่ป่าและดูแลป่า เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ทำให้พื้นที่สาธารณะ คือ เกาะกลางถนน และด้านข้างถนนที่เป็นพื้นที่ว่างได้รับประโยชน์ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีความร่มรื่นลดความร้อนจากสภาวะโลกร้อน กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจเกิดความสำนึกตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหามลพิษทางอากาศและสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตบนความพอเพียงเพื่อลดภาวะโลกร้อน

ที่	สถานที่	จำนวนต้นไม้ปลูก	จำนวนต้นไม้เจริญเติบโต	คิดเป็น %	หมายเหตุ
๑.	บริเวณเกาะกลางถนน	๒๐๐ ต้น	๑๘๕ ต้น	๙๓ %	
๒.	บริเวณสองข้างทาง	๒๐๐ ต้น	๑๗๐ ต้น	๘๕ %	

การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๕๖

โครงการอนุรักษ์และประชาสัมพันธ์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและสิ่งแวดล้อมอำเภอ
โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖

การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปริมาณมากจนเกินขีดความสามารถที่ธรรมชาติจะบำบัดได้ทัน หรือไม่มีการจัดการมลพิษที่ดีพอ จึงทำให้เกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมตามมา ซึ่ง

พบเห็นได้ทั่วไปตามเมืองหรือชุมชนต่างๆ เช่น การลดลงของพื้นที่สีเขียว มลพิษทางอากาศเสีย สารพิษที่เกิดจากอุตสาหกรรม การเกษตรกรรม ปัญหาเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำของมนุษย์แทบทั้งสิ้น ผลกระทบที่ตามมาคือก่อให้เกิดภัยพิบัติต่างๆ โรคภัยไข้เจ็บทั้งโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและการดำเนินชีวิตของมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น เช่น สภาวะโลกร้อน การแพร่พันธุ์ของพาหะนำโรค รวมถึงมลพิษและเหตุรำคาญต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม
๒. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลตำบล โนนดินแดง ให้ สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยและน่าอยู่
๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกและความสำคัญของป่าไม้ให้กับประชาชนทุกคนและมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ลดสภาวะโลกร้อน
๔. เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในสถานที่ราชการ ให้มีความน่าอยู่

ระยะเวลาการดำเนินงาน จัดกิจกรรม “ปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดิน” ในเดือน สิงหาคม ๒๕๕๖

พื้นที่ดำเนินการ บริเวณในเขตสำนักงานเทศบาล และที่ว่าการอำเภอโนนดินแดง

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการ โครงการปลูกต้นไม้ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถในการเพิ่มพื้นที่ป่าและดูแลป่า เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม ทำให้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ต่างๆ ในส่วนราชการ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีความร่มรื่นลดความร้อนจากสภาวะโลกร้อน ทำให้เป็นพื้นที่ที่น่าอยู่

ที่	สถานที่	จำนวนต้นไม้ปลูก	จำนวนต้นไม้เจริญเติบโต	คิดเป็น %
๑.	บริเวณสถานที่ราชการ	๒๕๐ ต้น	๒๐๐ ต้น	๘๐ %

การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๕๗

โครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม
๒. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลตำบล โนนดินแดงให้สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยและน่าอยู่

๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมรอบสถานศึกษา และชุมชนให้กับเด็กเยาวชน นักเรียน ประชาชนทุกคน

๔. สร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน นักเรียน กลุ่มองค์กรภาคประชาชน และภาครัฐในพื้นที่ **ระยะเวลาการดำเนินงาน** จัดกิจกรรม “ปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดิน” ในเดือน สิงหาคม ๒๕๕๗

พื้นที่ดำเนินการ บริเวณป่าสาธารณะประโยชน์ชุมชน หมู่ที่ ๔

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการ โครงการปลูกต้นไม้ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถในการเพิ่มพื้นที่ป่า และดูแลป่า เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม ทำให้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ต่างๆ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีความร่มรื่นลดความร้อนจากสภาวะโลกร้อน กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจเกิดความสำนึกตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตบนความพอเพียงเพื่อลดภาวะโลกร้อน

ที่	สถานที่	จำนวนต้นไม้ปลูก	จำนวนต้นไม้เจริญเติบโต	คิดเป็น %
๑.	บริเวณสถานที่ สาธารณะ ประโยชน์ ชุมชน หมู่ที่ ๔	๒๐๐ ต้น	๑๘๐ ต้น	๙๐ %

เพิ่มพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๕๗

โครงการพัฒนาคุณภาพอนามัยหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอด หนึ่งชีวิตคืนชีวิตธรรมชาติ เทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปี ๒๕๕๗

การตั้งครรภ์และการคลอดเป็นขั้นตอนสำคัญของการเจริญพันธุ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ การติดตามให้ความรู้หรือข้อมูลที่จำเป็น เป็นสิ่งที่จำเป็นแก่หญิงตั้งครรภ์รวมทั้งสามีผู้ใกล้ชิด หรือสมาชิกในครอบครัว เป็นวิธีทางหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การตั้งครรภ์และการคลอดเป็นไปตามธรรมชาติ และเกิดผลลัพธ์ที่ดี เป็นการส่งเสริมให้สุขภาพแม่และเด็กที่คลอดออกมามีความสมบูรณ์ทั้งกายและใจ สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการดำรงชีพของเด็กที่จะมีการเจริญเติบโตต่อไปในวันข้างหน้า ปัญหาขยะ ปัญหามลพิษ นับเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงขึ้นทุกวันหากไม่ได้รับการควบคุมป้องกันและแก้ไขที่ดีพอ เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพอนามัยหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอด หนึ่งชีวิตคืนชีวิตธรรมชาติ โดยส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรักความผูกพันกันโดยใช้ต้นไม้เป็นสื่อสัญลักษณ์แห่งความรักเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยทางเทศบาลตำบลโนนดินแดงได้จัดทำโครงการดังกล่าวโดยการออกติดตามเยี่ยมมารดาและทารกหลังคลอดทุกรายในพื้นที่ พร้อมมีการมอบพันธุ์ไม้ให้ครอบครัวดังกล่าวคือการปลูกต้นไม้ ๑๐ ต้นต่อการเกิดของทารก ๑ คน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการ ปลุกจิตสำนึกให้ พ่อ แม่และเด็กมีความรักความผูกพันต่อกันโดยใช้ต้นไม้เป็นสัญลักษณ์
๒. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง
๓. เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และควบคุมมลพิษ

ระยะเวลาดำเนินการ เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ – เดือนกันยายน ๒๕๕๘

สถานที่ดำเนินการ ชุมชนทั้ง ๑๒ ชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการดำเนินงาน

ภาพผลจากการปลูกต้นไม้ โครงการพัฒนาคุณภาพมารดาและมาดาหลังคลอด หนึ่งชีวิตคืนชีวิตธรรมชาติ โดยส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรักความผูกพันกันโดยใช้ต้นไม้เป็นสื่อสัญลักษณ์แห่งความรักเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยทางเทศบาลตำบลโนนดินแดงได้จัดทำโครงการดังกล่าวโดยการออกติดตามเยี่ยมมารดาและทารกหลังคลอดทุกรายในพื้นที่ พร้อมมีการมอบพันธุ์ไม้ให้ครอบครัวดังกล่าวคือการปลูกต้นไม้ ๑๐ ต้นต่อการเกิดของทารก ๑ คน

ที่	จำนวนเด็กเกิด ปี ๒๕๕๗	จำนวนต้นไม้ปลูก	จำนวนต้นไม้เจริญเติบโต	คิดเป็น %
๑.	๖๓ คน	๖๐๐ ต้น	๕๐๐ ต้น	๘๓ %

การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๕๘

โครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

แม้ในอดีตอำเภอโนนดินแดงเคยมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์เป็นพื้นที่สีเขียวเต็มไปด้วยป่าไม้และสัตว์นานาพันธุ์ แต่ในปัจจุบันอำเภอโนนดินแดงโดยเฉพาะในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง พื้นที่สีเขียวกลับลดลงเป็นอย่างมากจนแทบไม่เหลือ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นมาทดแทนป่าไม้คือชุมชน และมลพิษพิษสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นน้ำเสีย ขยะมูลฝอย ที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นหากไม่ได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงปัญหาดังกล่าวก็จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นป้องกันสุขภาพอนามัยของประชาชนไม่ให้เกิดผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าว เทศบาลตำบลโนนดินแดง จึงได้จัดทำโครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประจำปี ๒๕๕๘ ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม

๒. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงให้สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยและน่าอยู่
๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมรอบสถานศึกษาและชุมชนให้กับเด็กเยาวชน นักเรียน ประชาชนทุกคน
๔. สร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน นักเรียน กลุ่มองค์กรภาคประชาชน และภาครัฐในพื้นที่

ระยะเวลาการดำเนินงาน จัดกิจกรรม “ปลูกต้นไม้ถวายแม่ของแผ่นดิน” ในเดือน สิงหาคม ๒๕๕๘

พื้นที่ดำเนินการ บริเวณพื้นที่สาธารณะประโยชน์ชุมชนบ้านหนองสะแกกวนและวัดบ้านหนองสะแกกวน

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการ โครงการปลูกต้นไม้ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถในการเพิ่มพื้นที่ป่าและดูแลป่า เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม ทำให้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ต่างๆ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีความร่มรื่นลดความร้อนจากสภาวะโลกร้อน กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจเกิดความสำนึกตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตบนความพอเพียงเพื่อลดภาวะโลกร้อน

ที่	สถานที่	จำนวนต้นไม้ปลูก	จำนวนต้นไม้เจริญเติบโต	คิดเป็น %
๑.	บริเวณสถานที่สาธารณะประโยชน์ชุมชนบ้านหนองสะแกกวนและวัดบ้านหนองสะแกกวน	๒๐๐ ต้น	๑๘๐ ต้น	๙๐ %

เพิ่มพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๕๙

โครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเราปีที่ ๑๑เทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

การดำเนินงานเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน

ด้วยสภาพพื้นที่และลักษณะของชุมชนที่มีวิถีชีวิตแบบชุมชนชนบท ส่งผลให้ทรัพยากรต้นไม้มรดกของชุมชนบ้านหนองสะแกกวนค่อนข้างได้เปรียบพื้นที่ชุมชนในเมือง ประกอบกับจิตสำนึกด้านการหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ของคนบ้านหนองสะแกกวนที่ต้องการคงไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ของแมกไม้นานาพันธุ์ไว้ให้ลูกหลาน อันจะเห็นได้จากข้อมูลจำนวนต้นไม้ที่ในชุมชนที่มีมากกว่า ๒,๕๐๙ ต้น ซึ่งมากกว่า ๑,๐๐๐ ต้นที่ไม่ได้ทำการสำรวจเพื่อลงข้อมูล อีกทั้งพื้นที่สาธารณะที่สามารถรองรับการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ชุมชนยังมีอีกมากมาย

สำหรับการดำเนินงานเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว บ้านหนองสะแกกว่นได้ร่วมกับเทศบาลตำบลโนนดินแดง ขอรับการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ละหานทรายและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ เพื่อเป็นพันธุ์ไม้ที่ใช้ในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนโดยได้ขอรับการสนับสนุนพันธุ์ไม้จำนวนทั้งสิ้น ๘๑๐ ต้น ประกอบด้วย

ต้นซี่เหล็ก	๒๐๐	ต้น	ต้นหว้า	๒๐๐	ต้น
ต้นหมากเฒ่า	๒๐๐	ต้น	ต้นแคนา	๕๐	ต้น
ต้นลำดวน	๕๐	ต้น	ต้นปีบ	๕๐	ต้น
กัลปพฤกษ์	๓๐	ต้น	มะม่วง	๓๐	ต้น

ภายหลังจากการดำเนินการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้ว ได้มีการแนวคิดที่จะพื้นที่ป่าชุมชนในพื้นที่สาธารณะซึ่งเป็นที่ว่างเปล่าขนาดพื้นที่ ๔.๕ ไร่ อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของชุมชน

วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ชุมชนบ้านหนองสะแกกว่น โดยการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้จัดกิจกรรมปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้จากสถานีสถานีวิจัยและป้องกันไฟป่าดงใหญ่ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ จำนวน ๑,๘๐๐ ต้น ประกอบด้วย

พะยุง	๑,๐๐๐	ต้น	ต้นหว้า	๓๕๐	ต้น
หมากเฒ่า	๓๕๐	ต้น	ยางนา	๑๐๐	ต้น

และที่ประชาชนนำมาเพื่อปลูกเพิ่มเติม ประกอบด้วย มะม่วง มะขาม มะพร้าว จำนวน ๔๐ ต้น

ที่	สถานที่	จำนวนต้นไม้ปลูก	จำนวนต้นไม้เจริญเติบโต	คิดเป็น %
๑.	พื้นที่สาธารณะชุมชนบ้านหนองสะแกกว่น	๘๑๐ ต้น	๗๖๐ ต้น	๙๓.๘๓ %
๒.	แปลงปลูกป่านิเวศน์	๑,๘๔๐ ต้น	๑,๗๘๔ ต้น	๙๕ %

การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๕๘

โครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริงานหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
๒. เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม
๓. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงให้สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยและน่าอยู่
๔. เพื่อสร้างจิตสำนึกและความสำคัญของป่าไม้ ของน้ำ ให้กับประชาชนทุกคนและมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ลดสภาวะโลกร้อน

๕. เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง
๖. เพื่อให้เยาวชน ประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

เป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๑ ปลุกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- ปลุกบริเวณคลองน้ำ ชุมชนหมู่ที่ ๖ บ้านหนองสะแกกว่น เทศบาลตำบลโนนดินแดง

กิจกรรมที่ ๒. การปลูกป่าตามพระราชดำรินเนื่องในวโรกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม

- ปลูกต้นไม้บริเวณโรงฆ่าสัตว์ ชุมชนหมู่ที่ ๔ เทศบาลตำบลโนนดินแดง

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. สำรวจ รวบรวมข้อมูล และจัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติโครงการ
๒. จัดหาหญ้าแฝกเพื่อใช้สำหรับการปลูก อนุรักษ์ดินและน้ำ ป้องกันและแก้ไขปัญหาดินเสื่อมสภาพของดิน
๓. จัดหาพันธุ์ไม้เพื่อใช้สำหรับการปลูก เช่น พื้นที่ทั่วไปในชุมชน วัด ที่ทางสาธารณะ และปลูกซ่อมแซมต้นเดิมที่ตายไป
๔. ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ “ จัดกิจกรรมการปลูกป่า ”
๕. ติดตาม ดูแล รักษา และประเมินผลตามวัตถุประสงค์

ที่	สถานที่	จำนวน ต้นไม้ปลูก	จำนวน ต้นไม้ เจริญเติบโต	คิดเป็น %
๑.	หญ้าแฝกที่โรงเรียนร่มเกล้า	๒,๐๐๐ ต้น	๑,๔๐๐ ต้น	๗๐ %
๒.	หญ้าแฝกที่โรงเรียนร่มเกล้า	๒,๐๐๐ ต้น	๑,๔๐๐ ต้น	๗๐ %
๓.	แปลงปลูกป่า หมู่ ๔	๑๐๐ ต้น	๙๕ ต้น	๙๕ %

วันต้นไม้แห่งชาติ ปี ๒๕๖๐

ตามที่ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติกำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็น วันต้นไม้แห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้คนไทย ตระหนักและหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ อันจะเป็นหนทางนำไปสู่การอนุรักษ์และรู้จักการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติอย่างคุ้มค่า เพื่อเก็บรักษาไว้ให้ลูกหลานต่อไปในอนาคต เทศบาลตำบลโนนดินแดงร่วมกับชุมชนหมู่ที่ ๔ ปลูกต้นไม้ในวันสำคัญดังกล่าว บริเวณศูนย์เรียนรู้ชุมชนหมู่ที่ ๔ ดังนี้

๑. พยุง	๑๕๐	ต้น
๒. สัก	๑๕๐	ต้น
๓. แคนา	๑๕๐	ต้น
๔. ประดู่	๑๕๐	ต้น
รวมทั้งสิ้น	๖๐๐	ต้น

โครงการปลูกป่าตามพระราชดำริ บริเวณศูนย์เรียนรู้ชุมชนหมู่ที่ ๔ ปี ๒๕๖๐

เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสวันพระราชสมภพ ๑๒ สิงหาคม และเป็นการสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับประชาชน เด็กและเยาวชน อีกทั้งยังเป็นการดำเนินโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. ประดู่	๓๘๐	ต้น
๒. แคนา	๓๘๐	ต้น
๓. ชี้เหล็ก	๓๘๐	ต้น
๔. พยุง	๓๘๐	ต้น
๕. สะเหลา	๓๘๐	ต้น
รวมทั้งสิ้น	๑,๙๐๐	ต้น

โครงการโรงเรียน บ้าน วัดสถานใจใสใจสิ่งแวดล้อม (๑๘-๑๙ กันยายน ๒๕๖๐)

เทศบาลตำบลโนนดินแดงร่วมกับชุมชนหมู่ที่ ๔ ได้จัดทำ “ โครงการโรงเรียน บ้าน วัดสถานใจใสใจสิ่งแวดล้อม “ เพื่อรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนสร้างเมืองน่าอยู่ รมรื่น สวยงาม เกิดความสมดุลในระบบนิเวศน์ อีกทั้งเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่วัดป่าโนนดินแดง ดังนี้

๑. ประดู่	๒๐๐	ต้น
๒. แคนา	๑๕๐	ต้น
๓. ชี้เหล็ก	๕๐	ต้น
๔. ต้นพยูง	๓๐๐	ต้น
๕. ยางนา	๓๐๐	ต้น
รวมทั้งสิ้น	๑,๐๐๐	ต้น

โครงการปลูกป่าตามพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๖๑

เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และให้เยาวชน ประชาชน มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงให้สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย ร่มรื่นน่าอยู่

หลักการปลูกป่าแนวค

แบบ ศ.ดร.อาคิระ มิวายากิ
การปลูกป่าแนวค คือการ
สร้างป่าธรรมชาติอย่าง
ยั่งยืน ซึ่งตามแนวทางของ
ศ.ดร.อาคิระ มิวายากิ จะทำ
ให้เกิดป่าที่สมบูรณ์ได้เร็ว
กว่าวิธีปกติถึง ๑๐ เท่า และ
ใช้เวลาดูแลเพียง ๓ ปีแรก
เทศบาลตำบลโนนดินแดงจึง
ปรับใช้การปลูกป่าแนวคตาม
ดังกล่าวหลักการดังกล่าว
เพื่อความเหมาะสมกับพื้นที่
ของชุมชน ดังนี้

๑. พันธุ์ไม้ที่ปลูกเป็นชนิดพันธุ์ไม้ดั้งเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่ต้นไม้เจริญเติบโตได้ง่าย ทนโรคและแมลง ดังนี้

๑. สะเดา	๔๘๐	ต้น
๒. ประดู่ป่า	๗	ต้น
๓. ยางนา	๕๓๐	ต้น
๔. จาน	๑๑	ต้น
๕. ขี้เหล็ก	๔๐๐	ต้น
๖. เหลืองสิรินธร	๗	ต้น
๗. แคนา	๔๘๐	ต้น
๘. สมอ	๖	ต้น
๙. แดง	๔๕๐	ต้น
๑๐. ตะคร้อ	๕	ต้น
๑๑. ชะมวง	๔๕๐	ต้น
๑๒. มะขามป้อม	๕	ต้น

๑๓. เต็ง ๔๗ ต้น

๑๔. สักทอง ๔๒ ต้น

๑๕. รั้ว ๑๔ ต้น

๑๖. ปับเงิน ๖ ต้น

๑๗. มะยม ๔ ต้น

๑๘. ราชพฤกษ์ ๕ ต้น

๑๙. โอศิก ๒๐ ต้น

๒๐. เชื้อม ๔๐๐ ต้น

๒๑. ปักนก ๑๐๐ ต้น

๒๒. มะค่าโมง ๗๑ ต้น

๒๓. มะกอกป่า ๓ ต้น

รวมทั้งสิ้น ๓,๕๔๓ ต้น

๒. การเสริมเนินดินเป็นแนวปลูก

โดยการขุดเป็น
ร่องแนวยาวเพื่อ
ช่วยในการ
ระบายน้ำ
ระบายอากาศ

ดินชั้นบนผสมกับ
ดินชั้นล่าง ซึ่ง
ประกอบด้วย
ปุ๋ยอินทรีย์และ
ขุยมะพร้าว

๓. การเตรียมกล้าไม้สำหรับปลูกที่มีระบบรากแข็งแรง มีความสูงเฉลี่ย ๘๐ -๑๐๐ เซนติเมตร ซึ่ง
ได้มาจากเพาะเมล็ดพันธุ์จากชุมชนและได้รับสนับสนุนจากหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ บร.๕

๔. ความหนาแน่นในการปลูก มีต้นไม้ ๓-๔ ต้น/ตารางเมตร โดยปลูกแบบสุม สลับไปมา

๕. ปลูกพันธุ์ไม้หลากหลายชนิดปะปนกันทั้งไม้ยืนต้น และพุ่มเพื่อให้มีสภาพคล้ายธรรมชาติ

ไม้ขนาดใหญ่

ยางนา เต็ง สักทอง รั้ง ประดู่ป่า
มะค่าโมง

ไม้ขนาดกลาง

ขี้เหล็ก ป้างเงิน จาน สมอ ตะคร้อ
สะเดา แคนา ชะมวง

ไม้ขนาดเล็ก

มะกอกป่า เหลืองสิรินธร มะขามป้อม

๖. การปลูกมีเทคนิคพิเศษ

๖.๑ การปลูกป่าใกล้แหล่งน้ำ ง่ายต่อการดูแลรดน้ำ
เพิ่มอัตราการรอดของต้นไม้ให้สูงขึ้น

๖.๒ นำต้นกล้าไม้จุ่มน้ำจนไม่มี
ฟองอากาศ

๖.๓ นำถุงออกโดยใช้นิ้วดึงจากก้นถุง

๖.๔ ขุดหลุมใหญ่กว่า ๑.๕ เท่า

๖.๕ กลบดิน โดยอัดเบาๆ รอบต้นกล้า

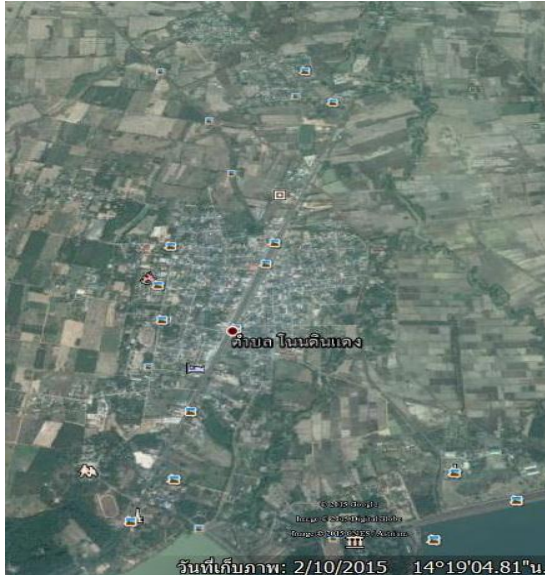
๖.๕ คลุมด้วยฟางจนไม่เห็นดิน

๖.๖ ผูกต้นกล้ากับหลักไม้ และรดน้ำ

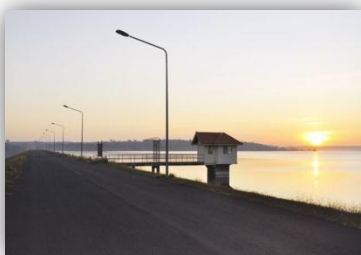
ตัวชี้วัดที่ ๒๑. การปรับภูมิทัศน์เมืองให้มีความสวยงามและสอดคล้องกับสภาพเมือง

จากการที่เป็นชุมชนที่เกิดขึ้นใหม่ทางส่วนราชการได้มีบทบาทในการจัดสรรที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินที่ต้องมีการให้ปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนได้ แต่ต้องให้ทุกครัวเรือนมีการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ด้วยอย่างน้อยก็ ร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ปลูกอาคาร เพื่อให้ชุมชนที่เกิดขึ้นควบคู่กับสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อไป ในการจัดผังเมืองใช้ถนนสายหลักเป็นถนนสายเมน คือสายละหานทราย-ตาพระยา (ทางหลวงหมายเลข ๓๔๘) แล้วตัดถนนเป็นซอยซ้ายขวาอย่างเป็นระเบียบ

การจัดผังเมือง

- ทางด้านทิศใต้จะเป็นส่วนของหัวเมือง เป็นโนนสูง โดยจะมีอนุสรณ์สถานที่ประชาชนชาวโนนดินแดงเคารพนับถือที่ตั้งโดดเด่นเป็นสง่าถือเป็นเอกลักษณ์ของชาวโนนดินแดงคืออนุสาวรีย์วีรชนเราสู้

ซึ่งจะมีพื้นที่บริเวณที่เป็นไหล่เขาอยู่ติดกับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนลำนางรอง โดยพื้นที่ของอ่างเก็บน้ำจะเป็นพื้นที่ติดผืนป่าดงใหญ่

- ในส่วนด้านทิศตะวันออก จะเป็นที่ตั้งของสถานที่โบราณอันเก่าและล้ำค่าคือองค์ปราสาทหนองหงส์ ซึ่งเป็นองค์ปราสาท

สมัยโบราณอายุนับพันปี จากประวัติศาสตร์ก่อตั้งพร้อมปราสาทพนมรุ้ง ชุมชนที่อยู่ด้านนี้ส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนตลาดเป็นเขตเศรษฐกิจ

- ทิศเหนือจะมีลักษณะเป็นที่ลุ่มเป็นพื้นที่ทำนา เป็นเหมือนหนึ่งสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ เปรียบเสมือนขาทั้ง ๒ ข้าง ที่จะก้าวเดินไปข้างหน้าอย่างมั่นคง

- ทิศตะวันตก จะเป็นส่วนของสถานที่ราชการทั้งหมดในส่วนนี้ก็จะมีการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งใน

บริเวณและพื้นที่โดยรอบ (ตามโครงการในตัวชี้วัดที่ ๒๐) จึงเป็นสถานที่ราชการที่มีความเขียวชอุ่มของต้นไม้ มีความร่มรื่นเย็นสบาย เกิดความประทับใจแก่ประชาชนผู้มารับบริการ และเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการดูแลสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนต่อไป

การจัดภูมิทัศน์เมือง

ในการพัฒนาเมืองเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ได้คำนึงถึงเอกลักษณ์ของเมืองทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจรวมเข้าด้วยกัน เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบในทางลบที่มีต่อภูมิทัศน์เมือง ทั้งนี้แนวทางการจัดการภูมิทัศน์เมืองที่เสริมสร้างการพัฒนาและการอนุรักษ์อย่าง

สอดคล้องกัน ชุมชนโนนดินแดงมีสิ่งหนึ่งที่หล่อหลอมคนโนนดินแดงให้มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อรวมพลังในการพัฒนาเพื่อสังคมของคนโนนดินแดงให้เป็นสังคมที่น่าอยู่ต่อไป คืออนุสรณ์สถาน อนุสาวรีย์เราสู้ จุดแข็งของคนโนนดินแดงคือพร้อมที่จะรับสิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาบ้านเมืองของตนเองตลอดเวลา หลากๆโครงการที่เราได้ไปศึกษาดูงาน เมื่อกลับมาแล้วเราจะนำสิ่งที่ได้มานำมาถอดบทเรียนและมาดำเนินการอย่างก้าวกระโดด คนโนนดินแดงเปรียบเสมือนน้ำที่ไม่มีวันเต็มแก้ว เราจะเติมน้ำในแก้วได้ตลอดเวลา พวกเราจะไม่มีวันเป็นน้ำที่ล้นแก้วโดยเด็ดขาด พวกเราจะสู้ต่อไปในทุกๆเรื่องที่ดีงามให้เหมือนบรรพชนของพวกเรา และให้เหมือนกับคำขวัญของอำเภอโนนดินแดงที่ว่า โนนดินแดง เมืองคนดี อนุสาวรีย์เราสู้ คู่ปราสาทหนองหงส์ ดงธรรมชาติ หาดลำนางรอง

การมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อสภาพภูมิทัศน์เมือง

มีการวางแผนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ทัศนียภาพเมือง ในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยต้องมีการยื่นแบบแปลนเพื่อขออนุญาตต้องทำตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด โดยในส่วนประกอบดังกล่าวจะต้องมีการวางระบายน้ำบ่อพักน้ำและบ่อตกไขมัน เพื่อบำบัดน้ำเสียก่อนนำไปใช้ประโยชน์อื่นเช่นใช้ในการดูแลต้นไม้ หรือก่อนปล่อยลงสู่รางระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งได้มีการออกไปตรวจสอบทุกครั้ง

ในการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง เมื่อได้ปัญหาจากชุมชน

แล้ว ได้มีการวางแผนในระดับแผนปฏิบัติการที่มีความชัดเจนในการดำเนินงานต่อไป การดำเนินงานเพื่อให้เกิดความสวยงามของภูมิทัศน์เมืองได้ดำเนินงานดังนี้

โครงการปลูกป่าตามพระราชดำริ ปี ๒๕๕๘

เป็นการดูแลพื้นที่ทัศนียภาพบริเวณเกาะกลางถนน ถือเป็นหน้าตาของชาวเทศบาลตำบลโนนดินแดง มีการปลูกทั้งไม้ประดับ และไม้ยืนต้น เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อเป็นการสร้าง

สิ่งแวดล้อมที่สดชื่นและสวยงาม จากโครงการดังกล่าวทำให้เทศบาลตำบลโนนดินแดง มีพื้นที่เกาะกลางถนนและพื้นที่โดยรอบ มีความเป็นระเบียบสวยงาม มีต้นไม้ขึ้นเขียวชอุ่มตลอดแนว

ปัจจัยนำเข้า

จากสภาพทั่วไปของอำเภอโนนดินแดง เป็นพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ทำให้ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาล เกิดความคิดที่จะรักษาสิ่งแวดล้อม รักษาป่าไม้ รักษาต้นน้ำ ซึ่งเป็นต้นน้ำของเขื่อนลำนางรอง ที่เป็นแหล่งน้ำที่ให้ประโยชน์มาก กับคนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงอำเภอโนนดินแดงเป็นอำเภอที่มีความเจริญแบบก้าวกระโดด ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทำให้มีการขยายเมืองอย่างรวดเร็ว ในการขยายของเมืองนั้นประชาชนมีความตระหนักถึงสภาพแวดล้อมที่จะเสียไป จึงมีแนวคิดที่จะให้สภาพแวดล้อมอยู่คู่กับการขยายของเมือง

กระบวนการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงานให้กับผู้นำชุมชนเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของของทรัพยากรธรรมชาติ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ
๒. ออกประชาคมเชิงรุกในแต่ละชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ
๓. ดำเนินการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว มีต้นไม้เขียวชอุ่มตลอดปี เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง บริเวณเกาะกลางถนน ทางเข้าสู่พื้นที่เทศบาล
๔. วางแผนแบบมีส่วนร่วมในการออกติดตามผลการดำเนินงาน
๕. ออกติดตามผลการดำเนินงานตามแผน

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินกิจกรรมทำให้เทศบาลตำบลโนนดินแดงบริเวณเกาะกลางถนน ได้มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น จากการมีส่วนร่วมของของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน ทำให้ทุกคนมีความพึงพอใจต่อการปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองในครั้งนี้ และจะร่วมกันดูแลรักษาให้มีความสวยงาม เพราะอำเภอโนนดินแดงเป็นเมืองประตูสู่อินโดจีน จะมีคนสัญจรผ่านเส้นทางสาขานี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและธรรมชาติที่เราชาวโนนดินแดงได้สร้างขึ้น

ผลลัพธ์

หลังจากที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการ ปลูกต้นไม้บริเวณเกาะกลางถนน ทำให้เกิดความสวยงามตลอดเส้นทางที่ผ่านอำเภอโนนดินแดง แล้วนั้น ได้มีการขยายพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นใน

หน่วยงานราชการ วัด โรงเรียน ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของอำเภอโนนดินแดง ที่มีความเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว

ผลกระทบ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่งผลให้สถานที่ พื้นที่ใกล้เคียง ที่อยู่ติดกับเขตเทศบาล ได้มีการตื่นตัว ในเรื่องของสิ่งแวดล้อม มีการปรับปรุง สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอโนนดินแดง เช่น เชื่อนลำนางรอง อนุสาวรีย์เราสู้ ปราสาทหนองหงส์ ให้เป็นที่พักผ่อนเชิงธรรมชาติ ทำให้ผู้ที่มาเที่ยวอำเภอโนนดินแดงมีความสุขกลับไปและเล่าต่อให้ผู้อื่นฟังมีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ รักษาระบบนิเวศน์ ตามเส้นทางธรรมชาติในเขตอำเภอโนนดินแดง โดยเส้นทางในการปั่นจักรยาน เริ่มต้นจากศูนย์ราชการอำเภอโนนดินแดง ปั่นไปทางทิศใต้ ๒ กิโลเมตร จะพบอนุสาวรีย์เราสู้ ออกจากอนุสาวรีย์เราสู้ปั่นไปทางทิศตะวันออก ประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร ถึงเชื่อนลำนางรอง

สถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย ของชาวอำเภอโนนดินแดง ออกจากเชื่อนลำนางรอง ไปตามคลองส่งน้ำประมาณ ๕๐๐ เมตร จะพบปราสาทหนองหงส์ สถานที่โบราณอันล้ำค่าของชาวโนนดินแดง ปั่นเรียบคลองส่งน้ำดูธรรมชาติ ๒ ข้างทางที่มีการทำนาปีละ ๒ ครั้ง ประมาณ ๓ กิโลเมตร ถึงชุมประตู่ทางเข้าอำเภอโนนดินแดง ออกจากชุมประตู่ ไปทางทิศตะวันตกกลับถึงศูนย์ราชการประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ ๑๐.๕ กิโลเมตร

- มีการออกปรับปรุงดูแลพื้นที่ดังกล่าวอยู่ตลอดเวลาให้เกิดความสวยงาม ร่มรื่น เกิดความประทับใจแก่ผู้สัญจรไปมา

โครงการ อสม.ร่วมใจ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม น้อมนำสุขภาพดี บวรวิถีความพอเพียง ปี ๒๕๕๖

จากโครงการดังกล่าว(เอกสารอ้างอิงตามข้อ ๒.๑) เป็นความต้องการของชุมชนในการส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนมีการดูแลสิ่งแวดล้อม ให้สะอาดสวยงาม มีการส่งเสริมให้ปลูกพืชผักสวนครัวรั้วกินได้ มีการจัดประกวดครัวเรือนต้นแบบในทุกชุมชน

ปัจจัยนำเข้า

ในปัจจุบันสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น ส่งผลให้โรคภัยต่างๆ เข้ามาเบียดเบียนในชีวิตเพิ่มขึ้น กลยุทธ์การพัฒนาสุขภาพที่เข้มแข็ง เป็นแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลดปัจจัยเสี่ยงด้านพฤติกรรมสุขภาพและโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ของประเทศ ซึ่งเป็นการบูรณาการกิจกรรมต่างๆ ของงานสร้างเสริมสุขภาพ ได้แก่ การออกกำลังกาย อาหารปลอดภัย การพัฒนาด้านอารมณ์ และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นในระดับชุมชนหรือหมู่บ้าน

ศูนย์การเรียนรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นเครื่องมือในการสร้างแนวคิดและมุมมองใหม่ที่ไม่ใช้รูปแบบของห้องเรียนแต่เน้นการเป็นศูนย์เรียนรู้แลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพ การป้องกันและความคุ้มครองในปัจจุบัน การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

กระบวนการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงานให้กับ อสม. ในเขตเทศบาล จำนวน ๑๘๕ คน
๒. วางแผนการจัดกิจกรรม ประสานแผน ระดมทรัพยากร
๓. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการจัดกิจกรรม
๔. ดำเนินการอบรมให้ความรู้ อสม. และภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ทุกเดือน เพื่อเรียนรู้แลกเปลี่ยนการจัดการสุขภาพ การจัดการสิ่งแวดล้อม
๕. ออกติดตามผลการดำเนินงานตามแผน

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ อสม. ในเรื่องของการจัดการสิ่งแวดล้อม อสม. ได้มีการปลูกพืชผักสวนครัวรั้วกินได้ในหน้าบ้านของตนเอง และบริเวณพื้นที่ว่างของบ้าน เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและยังทำให้ภูมิทัศน์ในเขตชุมชนมีความสวยงาม สะอาดตา และยังเป็นการลดรายจ่ายให้กับครัวเรือนส่งเสริมหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการคัดแยกขยะ การทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อเป็นการลดและคัดแยกขยะและยังสามารถใช้รดพืชผักสวนครัว เป็นผักปลอดสารพิษที่ผลิตขึ้นเองและเป็นการส่งเสริมสุขภาพให้มีความอุดมสมบูรณ์

ผลลัพธ์

หลังจากที่ อสม. ได้ดำเนินกิจกรรมที่บ้านตนเองและเป็นแบบอย่างให้กับบ้านข้างเคียง มีการขยายโดยให้ อสม. ที่รับผิดชอบแต่ละครัวเรือนออกให้ความรู้ เป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินการ เพื่อเป็นการขยายพื้นที่สีเขียว ส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ผลกระทบ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่งผลให้เทศบาลตำบลโนนดินแดง มีชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการขยะชุมชนบนวิถีความพอเพียง มีการคัดแยกขยะจากต้นทาง การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ ธนาคารขยะรีไซเคิล (ธนาคารขยะเพิ่มทรัพย์) ร้านค้าขยะรีไซเคิล (นำขยะรีไซเคิลมาแลกเปลี่ยนสิ่งของ เช่น น้ำปลา สบู่ ยาสีฟัน) การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกผักปลอดสารพิษ เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดีในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

แผนผังเมืองที่ดีมาตั้งแต่เริ่มต้นของการก่อตั้งชุมชน คนโนนดินแดงเป็นคนดีทุกคนพร้อมที่จะทำแต่สิ่งดีๆให้เกิดขึ้นที่โนนดินแดง ผลกระทบที่ได้รับคือ ทำให้เทศบาลตำบลโนนดินแดงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่มีความเป็นธรรมชาติที่สุดของจังหวัดบุรีรัมย์

จากที่กล่าวมาจากเบื้องต้น จะเห็นว่าเทศบาลตำบลโนนดินแดง มีการวางแผนผังเมืองที่ดีมาตั้งแต่เริ่มต้นของการก่อตั้งชุมชน คนโนนดินแดงเป็นคนดีทุกคนพร้อมที่จะทำแต่สิ่งดีๆให้เกิดขึ้นที่โนนดินแดง ผลกระทบที่ได้รับคือ ทำให้เทศบาลตำบลโนนดินแดงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๒๒ การส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ภายใต้การขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่เมืองน่าอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยการนำแผนปฏิบัติท้องถิ่นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน มาปรับใช้เป็นแนวนโยบายด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้วิสัยทัศน์ (VISION) “โนนดินแดงเมืองน่าอยู่ คู่สุขภาพดีถ้วนหน้า การศึกษาก้าวไกล ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพียบพร้อมวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง”

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษา การร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานแต่ละภาคผ่านช่องทางต่างๆ ซึ่งเป็นหัวใจของการทำให้ภาคีและเครือข่ายด้านต่างๆ มีความเข้มแข็งและมีความชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้เกิดเป็นนโยบายในการพัฒนาเทศบาลตำบลโนนดินแดงให้มีความครอบคลุมในทุกๆ ด้าน ประกอบด้วย

๑. การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

ซึ่งการใช้ทรัพยากรนั้น มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างสูง เทศบาลตำบลโนนดินแดง จึงกำหนดให้

มีมาตรการประหยัดพลังงานโดยความร่วมมือจากทุกกอง ทุกฝ่าย ดังนี้

๑.๑ กำหนดเวลาเปิด - ปิด เครื่องปรับอากาศ โดยติดป้ายบอกวิธีการใช้งานอย่างชัดเจน

๑.๒ เลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕ ซึ่งหากเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์สองรุ่น รุ่นหนึ่งได้มาตรฐานเบอร์ ๕ อีกรุ่นไม่ได้มาตรฐานเบอร์ ๕ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ฉลากเบอร์ ๕ จะสามารถให้สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการได้มากกว่าผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐานเบอร์ ๕ และถ้าหากเปรียบเทียบว่าผลิตภัณฑ์สองรุ่นที่ให้สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการได้เท่ากัน ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเบอร์ ๕ จะใช้ไฟฟ้าน้อยกว่าผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน ในปัจจุบัน

๑.๓ การนำวัสดุสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง โดยกลุ่มสมาชิกชาวชุมชนบ้านหนองสะแกกว่นซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสตรีในชุมชน ในเวลาว่างก็จะมาจับกลุ่มและคัดแยกขยะในชุมชน โดยเลือกวัสดุที่สามารถนำมาทำสิ่งประดิษฐ์ เพื่อเป็นของใช้

ในครัวเรือน เช่น หมวกจากกล่องนม และกล่องเหล้า ดอกไม้จากเศษกระดาษและเศษผ้า กระเป๋าจากซองกาแฟ

๑.๔ ลดการใช้ถุงพลาสติก ชาวชุมชนบ้านหนองสะแกกวร่วมรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติก โดยการใช้ถุงผ้า หรือตะกร้าในการไปจับจ่ายซื้อของ หรือหากมีการใช้ถุงพลาสติกเมื่อใช้แล้วหากถุงนั้นยังไม่ชำรุดหรือเปื้อนก็จะนำกลับมาใช้ใหม่ จนใช้ไม่ได้แล้วจึงนำไปทิ้งในถังเพื่อทำการทำลายต่อไป

๒. การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

จากปัญหาภาวะโลกร้อนในปัจจุบันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น เทศบาลควร จะหันมาลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยการร่วมรณรงค์และประหยัดทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง จำกัด ร่วมมือร่วมใจกัน รักษาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นต่อไปในอนาคต ช่วยเสริมสร้างปลูกจิตสำนึกต่อ สิ่งแวดล้อมและการสร้างทัศนคติในการอนุรักษ์ทรัพยากรกลับมาใช้อย่างรู้คุณค่า ภายใต้โครงการ “สังคมหนองสะแกกว แบบพอดี สุชีวิคาร์บอนต่ำ ประจำปี ๕๙” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม ให้ชุมชนเริ่มสร้างสรรค์ ภายใต้กิจกรรม สังคมหนองสะแกกว แบบพอดี สุชีวิคาร์บอนต่ำ เช่น

- รณรงค์ปั่นจักรยานในการเดินทาง อาทิ การเดินทางไปโรงเรียน การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน การติดต่อสื่อสารระหว่างคนในชุมชน
- การเดินทางโดยใช้รถรับส่ง อาทิ การเดินทางไปโรงเรียน กรณีสถานศึกษาที่มีระยะทาง ห่างจากบ้านมากกว่า ๕ กม. ซึ่งมุ่งเน้นไปยังกลุ่มนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย ศพด.โนนดินแดง, รร.ทต.โนนดินแดง, รร.อ.โนนดินแดง, รร.ร่วมเกล้าบุรีรัมย์
- เดินทางไปตลาดร่วมกัน ในการดำรงชีวิตประจำวันของชุมชนบ้านหนองสะแกกว โดย ส่วนมากจะเดินทางกันใน วันพุธซึ่งมีตลาดนัด โดยระยะทางห่างจากชุมชนเป็นระยะทาง ๑.๖ กิโลเมตร รวมระยะทางไป – กลับ ๓.๒ กิโลเมตร

๓. **ลดเมืองร้อนด้วยการลดขยะ** เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ให้ความสำคัญในการลดการเกิดของเสียและขยะ โดย

มุ่งเน้นการใช้วัสดุหีบหรือทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การดำเนินโครงการ “ผ้าป่าขยะ” ซึ่งเป็นโครงการที่เน้นการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนได้ทราบถึง การคัดแยกขยะ การใช้ประโยชน์จากขยะ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ขยะที่จะนำไปทำลายให้ได้น้อยที่สุด

และนอกจากนี้เทศบาลตำบลโนนดินแดง ยังได้ดำเนินการตามโครงการ “ศูนย์บริหารจัดการขยะชุมชนบนวิถีความพอเพียง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่และการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

ขยะอินทรีย์ นำใช้ประโยชน์ ในการเลี้ยงไส้เดือน เลี้ยงหมู ทำน้ำหมักชีวภาพ ทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ ทำก๊าซชีวภาพ

ขยะรีไซเคิล แยกใส่ที่คัดแยกขยะ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ช่อง ได้แก่ ขวดแก้ว ขวดพลาสติก กระจ่างแล้วขายให้ธนาคารขยะเพิ่มทรัพย์ นำมาแลกสิ่งของที่ร้านค้าขยะเพิ่มทรัพย์ เพื่อคัดแยกเอาขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อส่งต่อให้กลุ่มสตรีหรือกลุ่มนักเรียนนักศึกษาเพื่อนำไปทำสิ่งประดิษฐ์

ขยะทั่วไป เช่น ถังพลาสติกที่ใช้แล้วและยังสะอาดอยู่ก็จะนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้เหลือขยะที่จะให้เทศบาลนำไปกำจัดน้อยที่สุด

ขยะอันตราย เก็บรวบรวมไว้ในที่มิดชิด รวมกลางหมู่บ้าน เพื่อส่งให้เทศบาลนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี

นอกจากนี้เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความรู้ และส่งเสริมในทุกๆกิจกรรม/โครงการต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่อง “การบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ” เพื่อนำไปสู่การสร้างอาชีพอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการขยะนอกจากจะเป็นการช่วยลดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังเป็นการช่วยสร้างรายได้ในครัวเรือนได้อีกทางหนึ่งด้วย ตั้งแต่ระดับครัวเรือนจนถึงระดับชุมชน จนได้รับการยอมรับและเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นต้นแบบแห่งการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน โดยมีแหล่งเรียนรู้ ๕ แหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย

แหล่งเรียนรู้ที่ ๒

แหล่งเรียนรู้ที่ ๑ การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์

ธนาคารขยะเพิ่มทรัพย์

แหล่งเรียนรู้จุดที่ ๓ ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง

แหล่งเรียนรู้ที่ ๔ การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์

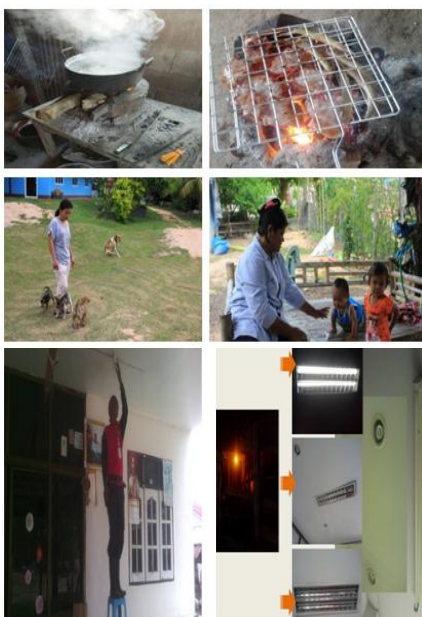
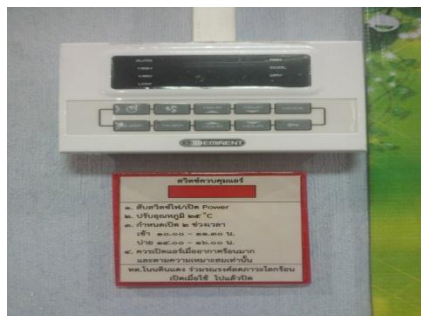
แหล่งเรียนรู้ที่ ๕ การปลูก
ชีวภาพ

พืชผักจากปุ๋ยมูลไส้เดือน น้ำหมัก

๔. ลดเมืองร้อนด้วยการลดใช้ไฟฟ้า ประกอบด้วย การลดใช้ไฟฟ้าในสำนักงาน

เช่น กำหนดให้ปิดไฟในเวลาพักเที่ยง หรือเมื่อเลิกใช้งาน, กำหนดช่วงเวลาการเปิดปิดไฟให้เหมาะสม, ติดสติ๊กเกอร์บอกตำแหน่งและเวลาในการใช้แอร์ไว้ที่สวิตช์เปิดปิด เพื่อการใช้งานได้อย่างถูกต้อง, หมั่นทำความสะอาดเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นประจำ, ปิดเครื่องปรับอากาศทันทีเมื่อไม่อยู่ในห้อง นานกว่า ๑ ชั่วโมง, ปิดจอคอมพิวเตอร์ทันทีเมื่อไม่มีการใช้งานนานกว่า ๑๕ นาที, ปิดอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด เมื่อเวลาพักเที่ยง หรือเลิกใช้งาน

การลดใช้ไฟฟ้าในชุมชน

- ลดใช้พลังงานไฟฟ้า และลดการใช้แก๊สหุงต้ม โดยหุงข้าว หรือประกอบอาหารจากเตาถ่าน และกำหนดเวลางดใช้พลังงานไฟฟ้าทุกครัวเรือนโดยมีข้อตกลงร่วมกัน โดยการลดใช้พลังงานไฟฟ้าสัปดาห์ละ ๒๐ นาที ในทุกๆ วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๑๖.๑๐ – ๑๖.๓๐ น. ซึ่งในระยะเวลาดังกล่าวทุกคนต้องออกมาทำกิจกรรมนอกบ้าน ปิดและถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกๆ ชนิด ในระยะเวลา ๒๐ นาที

- เปลี่ยนหลอดไฟมาเป็นหลอดประหยัดพลังงาน

๕. ลดเมืองร้อนด้วยการอนุรักษ์น้ำ

การอนุรักษ์น้ำ คือ การป้องกันปัญหาที่พึงจะเกิดกับน้ำ และการนำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ร่วมกับชุมชนบ้านหนองสะแกกวน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ บริโภค ประกอบด้วย

๕.๑ การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ การขุดลอกคลอง เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง

๕.๒ การอนุรักษ์น้ำโดยการปลูกหญ้าแฝก โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ต้นน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำทั้งบนดินและใต้ดิน และเพื่อป้องกันการพังทลายของดินได้ด้วย

๕.๓ การใช้น้ำอย่างประหยัด ไม่ปล่อยน้ำสูญเสียโดยเปล่าประโยชน์ นำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่โดยการนำน้ำล้างจานมารดน้ำต้นไม้หมั่นดูแลตรวจสอบความชำรุดของท่อประปาให้มีสภาพการใช้งานได้ดีอยู่เสมอ เพื่อป้องกันการเสียน้ำโดยเปล่าประโยชน์จากรอยรั่ว

๖. ลดเมืองร้อนด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ภายใต้การดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ ทุกวันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกๆ ปี และกิจกรรมการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลโนนดินแดง ในทุกๆ วันที่ ๒๔ เมษายน ของทุกปี

และในส่วนของชุมชนบ้านหนองสะแกกวาน โดยการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้จัดกิจกรรมปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ชุมชน ภายใต้กิจกรรม “ปลูกป่าอนุรักษ์ธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่สีเขียว” ในวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙ ซึ่งสภาพพื้นที่และลักษณะของชุมชนส่งผลให้ทรัพยากรป่าไม้ของชาวบ้านหนองสะแกกวาน ที่ต้องคงไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ อันจะเห็นได้จากจำนวนต้นไม้ในชุมชน อีกทั้งพื้นที่สาธารณะ ที่สามารถรองรับการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ชุมชนยังมีอีกมากมาย

นอกจากกิจกรรมปลูกป่าในชุมชน บ้านหนองสะแกกว่นแล้ว เทศบาลตำบลโนนดินแดง โดยกานำของนายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง ได้ดำเนินกิจกรรมออกเยี่ยมแม่หลังคลอด และเด็กแรกเกิดมอบกระเช้าของขวัญต้อนรับสมาชิกใหม่ของครอบครัวและมอบต้นไม้ปลูกหนึ่งคนหนึ่งต้น เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงอีกด้วย

๗. ลดเมืองร้อนด้วยการใช้ชีวิตที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชุมชนบ้านหนองสะแกกว่น ตำบลส้มป่อย อำเภอโนนดินแดง เป็นชุมชนที่มีความโดดเด่นในเรื่องของความหลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากการหลั่งไหลเข้ามาจับจองที่ทำกินของคนหลากหลายเชื้อชาติ หลายภาษาเข้ามาตั้งรกรากที่อยู่อาศัย จากพื้นที่ป่ากร้างว่างเปล่า กลายเป็นพื้นที่อยู่อาศัย พัฒนาขึ้นมาเป็นหมู่บ้านชนาดย่อม ด้วยการที่เป็นชุมชนหลากหลายชาติพันธุ์ บ้านหนองสะแกกว่นจึงมีความได้เปรียบชุมชนอื่นในเรื่องวิถีชีวิตและภูมิปัญญาที่มาจากหลายท้องถิ่น สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

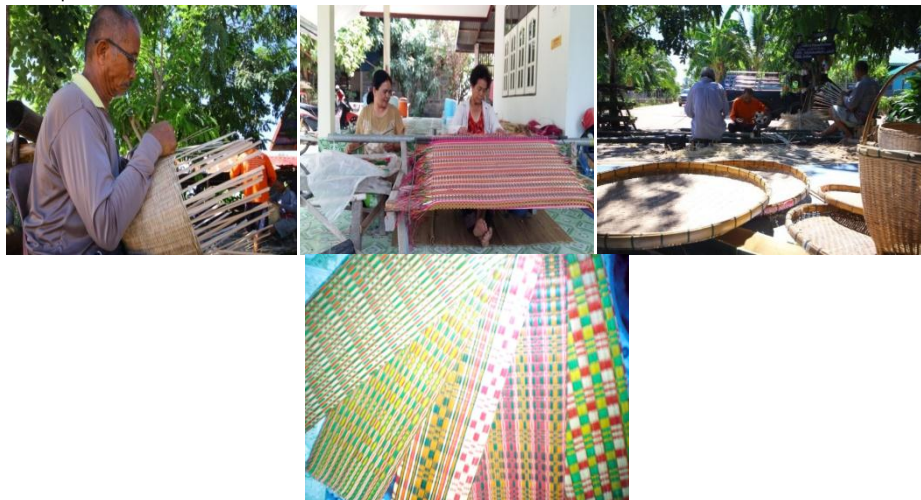
ภูมิปัญญาด้านการสร้างที่อยู่อาศัย

บ้านเรือนส่วนใหญ่ในชุมชนบ้านหนองสะแกกว่นที่อยู่สายนั้น ได้รับการสืบทอดมาเป็นสมบัติทางภูมิปัญญา มีการออกแบบอย่างละเอียดรอบคอบที่สุด เหมาะกับสภาพภูมิอากาศเขตร้อนอย่างเมืองไทย บ้านสองชั้นใต้ถุนโปร่งเป็นภูมิปัญญาที่นำมาปรับใช้ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และการสร้างชายคาบ้าน ยื่นยาวและหลุบต่ำ เพื่อป้องกันแสงแดดกระทบผนังบ้าน หรือการสร้างหน้าต่างที่ต่ำ หรือการสร้างระเบียง ทำให้ลมถ่ายเทได้สะดวก

ภูมิปัญญาในการประกอบอาชีพเสริม

ชุมชนบ้านหนองสะแกกว่น เป็นชุมชนเกษตรกรรม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน เมื่อว่างเว้นจากการทำนาหรือทำสวน ชาวบ้านจะนำภูมิปัญญาที่มี นำมาสร้างรายได้เสริมให้ครอบครัว โดยการทำงานหัตถกรรมโดยการนำสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมาก่อให้เกิดประโยชน์ เช่น ทอเสื่ออก จักสาน เครื่องใช้ต่างๆ เช่น ตะกร้าไม้ไผ่ หมวก กระดัง แคร่ไม้ไผ่

ภูมิปัญญาในการดัดแปลงสิ่งเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์

เป็นการนำเอาสิ่งเหลือใช้ นำมาดัดแปลง ปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ใช้ประโยชน์ได้ ในด้านการตกแต่ง การใช้ประโยชน์ และมีความสวยงาม เช่น การนำปึกไม้มาเขียนคำคม การนำท่อนไม้มาสร้างม้านั่ง การนำยางรถยนต์มาเป็นกระถางปลูกต้นไม้ เลี้ยงกบ

สรุปผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

จากกิจกรรมที่ดำเนินการ ตามโครงการ “สังคมหนองสะแกกว่น แบบพอดี สู่วิถีคาร์บอนต่ำ” ปี ๕๕

ซึ่งแบ่งออกตามเนื้อหาตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์แต่ละหัวข้อกิจกรรมดังนี้

กิจกรรม	ปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ที่ลดลง
ลดเมืองร้อนด้วยการเดินทางอย่างยั่งยืน	๕๒,๙๒๖.๔๔๒๕ kgCO ₂ e
ลดเมืองร้อนด้วยการลดขยะ	๑๓,๗๗๑.๑๘ kgCO ₂ e
ลดเมืองร้อนด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	๘๙,๘๗๙.๔๓ kgCO ₂ e
ลดเมืองร้อนด้วยการลดใช้พลังงานไฟฟ้า	๒๙๔.๐๐kgCO ₂ e
ลดเมืองร้อนด้วยการลดใช้น้ำประปา	๕๐.๖๑kgCO ₂ e

รวมปริมาณคาร์บอนที่ลดลงตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปัจจุบัน ๑๕๖,๙๒๑.๖๖๒๕ KgCO₂e

ตัวชี้วัดที่ ๒๓ การส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ในฐานะที่เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนและผู้สนใจ ซึ่งเป็นนโยบายการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (รวมถึงภายในองค์กรด้วย) โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีการเอื้อต่อการดำรงชีวิตได้อย่างสมดุลส่งเสริมในการสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการ

สิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบให้รู้จักการเผื่อระวัง สอดส่องดูแลรักษาธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เห็นผลสำเร็จอย่างชัดเจน ส่งเสริมการพัฒนาสวนสาธารณะ สวนสาธารณะ ที่พักผ่อนหย่อนใจ ของประชาชนอย่างทั่วถึงและเพียงพอ นอกจากการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนแล้ว ตัวองค์กรหรือเทศบาลเอง ก็ต้องมีการจัดการด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อให้เทศบาลมีความพร้อมในการจัดการสิ่งแวดล้อม และเป็นต้นแบบในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องจากแนวนโยบายดังกล่าว นำไปสู่การกำหนดทิศทางการส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการนำไปสู่เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน ต่อไป

เทศบาลตำบลโนนดินแดงแดง จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการสำนักงานสีเขียว โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในสำนักงานลดการใช้พลังงานริเริ่มกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เทศบาลต้องการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจังต่อไป จึงได้ดำเนินเป็นโครงการ “สำนักงานสีเขียว” ขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบในอนาคต โดยเฉพาะการคัดแยกขยะ ลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด และการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ ลดปริมาณการใช้กระดาษและวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ลดค่าใช้จ่ายในสำนักงานจากการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า เป็นการป้องกันปัญหามลพิษที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ให้บุคลากรได้ตระหนักถึงการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในสำนักงาน ในการลดใช้พลังงาน การดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดปริมาณขยะโดยการลดใช้ การใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ การลดละเลิกการใช้สารเคมีอันตราย รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ด้านการจัดการประชุม

- มีการมอบนโยบายในการประชุมพนักงาน ในเรื่องการลดใช้โฟม พลาสติก ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกเรื่องการเดินทาง ก่อนออกเดินทางต้องมีการศึกษาเส้นทางอย่างละเอียดเสียก่อน ,ไปเรือเดียวกัน ,ไปด้วยกัน, ตลอดจนการนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้ว กลับมาใช้ใหม่, ในการประชุมประจำเดือนแต่ละเดือน และการบริการตัวเอง

- การจัดจ้างในการดำเนินงานโครงการ การบรรจุอาหารให้ใช้วัสดุที่เกิดจากธรรมชาติซึ่งย่อยสลายง่ายไม่ทำลายคุณภาพสิ่งแวดล้อม และจะเป็นการลดปริมาณขยะได้ด้วย

- การเตรียมอาหารหรือเครื่องดื่ม เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือวัสดุธรรมชาติ

การขนส่งและการเดินทาง

- กำหนดมาตรการในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง เส้นทางเดียวกันไปด้วยกัน ศึกษาเส้นทางก่อนออกเดินทาง เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้มีการจัดทำข้อมูลการใช้รถยนต์สำนักงาน มีป้ายแจ้งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขอใช้รถยนต์ ตารางกำหนดการเดินทางเพื่อให้คนอื่นได้รับทราบหากมีธุระในเส้นทางเดียวกันจะได้ไปด้วยกัน หรืออาจจะมีการฝากงานกัน เป็นต้น

วันที่/ปี	ประเภทรถ	ผู้ขับขี่	ระยะทาง / ลิตร	หมายเหตุ
10/3/77	รถจักรยานยนต์	นาย...	10.3/77	0.8/30

- ใช้รถจักรยานเดินทางมาทำงาน และใช้จักรยานในโอกาสอื่นๆ เช่น การรับ-ส่งหนังสือ การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน และมีการสอบถามจากกอง/งานต่างๆภายในเทศบาลฯ ในกรณีที่จะไปส่งหนังสือ หากมีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน จะได้ไปด้วยกัน เพื่อเป็นการประหยัดพลังงาน

- จัดทำคู่มือการใช้รถยนต์ส่วนกลาง และแจ้งเวียนให้ถือปฏิบัติโดยทั่วกันทุกกอง/งาน
- จัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ใช้จักรยานแทน รถยนต์ โดยเฉพาะทุกวันพุธ ซึ่งเป็นวันที่พนักงานเทศบาลทุกคนปั่นจักรยานมาทำงาน

เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานและเน้นให้พนักงานทุกท่านได้ออกกำลังกายอย่างทั่วหน้า ภายใต้คำจำกัดความที่ว่า “แค่ขยับ ก็เท่ากับได้ออกกำลังกาย”

การใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงานและน้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ

◇ กำหนดมาตรการ และนโยบายในการประหยัดพลังงานเครื่องปรับอากาศ ไฟฟ้าส่องสว่าง กำหนดเวลา เปิด - ปิด ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศ ที่ ๒๕ องศา หมั่นตรวจสอบ ดูแล และรักษาอย่างสม่ำเสมอ มีป้ายแสดงมาตรการการประหยัดพลังงานอย่างชัดเจน

- ◇ มีมาตรการ การประหยัดน้ำ โดยการ
 - ปรับเปลี่ยนก๊อกน้ำเป็นแบบ sensor
 - ใช้เครื่องเป่าลมแทนการใช้กระดาษ

- ◇ การใช้ทรัพยากรอื่นๆ
 - กำหนดมาตรการใช้กระดาษสองหน้า
 - กำหนดเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร เพื่อลด และการสั่งซื้อหมึกพิมพ์
 - การจัดซื้อกระดาษ และวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน ที่ได้รับการรับรองฉลากเขียว หรือสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - รณรงค์การลดใช้พลาสติก และโฟม

การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารสำนักงาน

- มีการกำหนดมาตรการในการเปลี่ยนหลอดไฟเป็นหลอดประหยัดพลังงาน
- มีการกำหนดระยะเวลาดูแลทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และพื้นที่อาคาร

- มีการกำหนดจุดสูบบุหรี่ และห้ามสูบบุหรี่ไว้อย่างชัดเจน
- ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบอาคารสำนักงาน

๑. การใช้พลังงานทดแทน

การนำจักรยานเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรม เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงใช้ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ด้วยเล็งเห็นแล้วว่าการปั่นจักรยานมีประโยชน์ครอบคลุมมากมายหลายด้านทั้งผู้ปั่นและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ **การปั่นจักรยานกับการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม** จักรยานเป็นยานพาหนะที่มนุษย์สร้างขึ้นและขับเคลื่อนด้วยกำลังร่างกายของมนุษย์ทำให้สามารถเคลื่อนที่ไปข้างหน้าเดินทางไปตามที่ต้องการได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นพาหนะที่สามารถใช้ได้ดี ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เพราะจักรยานเป็นยานพาหนะชนิดเดียวที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะกับโลก เช่น ไม่ทำให้โลกร้อน อนุรักษ์ธรรมชาติ ไม่มีเสียงดัง ช่วยประหยัดพลังงาน **การปั่นจักรยานกับการส่งเสริมสุขภาพ** การปั่นจักรยานทำให้มีสุขภาพดี โดยรวม เพราะการปั่นจักรยานเป็นการออกกำลังกายอีกรูปแบบหนึ่งมีข้อดีอยู่มากมายใกล้เคียงกับการวิ่งจ็อกกิ้ง แต่มีข้อดีกว่าคือไม่เกิดแรงกระแทกที่เกิดขึ้นกับข้อต่อต่างๆ การปั่นจักรยานจึงเป็นตัวช่วยประหยัดเงินเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลนั่นเอง **การปั่นจักรยานกับการส่งเสริมสังคม** นอกจากนี้การปั่นจักรยานยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการพบปะกันในกลุ่มนักปั่นจักรยาน เกิดความสนิทสนมกัน การพบกันแต่ละครั้งมักมีหัวข้อสนทนาหรือมีการชักชวนให้ทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ หรือการนัดหมายกันไปออกกำลังกายในตอนเช้า ระหว่างเส้นทางการปั่นก็มีการโบกมือทักทายกันตลอดระยะเส้นทางการปั่น ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน **การปั่นจักรยานกับการส่งเสริมอารมณ์** ด้านอารมณ์เมื่อใดที่ปั่นจักรยานในระยะเวลาหนึ่งที่นานพอสมควร ร่างกายจะขับสารแห่งความสุขชื่อ "เอ็นโดฟิน" ออกมา ทำให้ร่างกายรู้สึกสดชื่นแจ่มใส สนุกสนาน และมีความสุข ขณะเดียวกันถ้าร่างกายมีความเครียดจะขับสารแห่งความทุกข์ออกมาชื่อ "อินซูลิน" แต่การปั่นจักรยานที่มีความหนัก (Intensity) ความนาน (Duration) และความบ่อย (Frequency) เพียงพอจะช่วยให้ร่างกายเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น (Training Effect) ทำให้ร่างกายและจิตใจหายเครียดได้อย่างดี **การปั่นจักรยานกับการส่งเสริมในระดับประเทศ** นายกรัฐมนตรีพูดส่งเสริมการใช้จักรยานออกอากาศทางโทรทัศน์ไปทั่วประเทศ

คำคืนวันที่ ๓ และ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้พูดถึงการใช้จักรยานในรายการ “คืนความสุขให้กับประชาชน” ซึ่งเป็นรายการโทรทัศน์ที่พลเอกประยุทธ์ใช้ในการแถลงนโยบายและแนวทางการทำงานต่างๆ ของรัฐบาลออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจไปทั่วประเทศ นับเป็นนายกรัฐมนตรีไทยคนแรกที่พูดถึงการใช้จักรยาน รวมทั้งการใช้จักรยานเพื่อการเดินทางประจำวัน ในลักษณะที่ส่งเสริม และพูดอย่างสละสลวย อย่างที่ไม่เคยมีนายกรัฐมนตรีไทยคนใดทำมาก่อน เป็นนโยบายและแนวปฏิบัติที่เป็นคุณต่อการส่งเสริมการใช้จักรยาน และหากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลนำไปปฏิบัติจริงอย่างจริงจัง ก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เอื้ออำนวยต่อการใช้จักรยานในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก

การขับเคลื่อนกิจกรรมการปั่นจักรยานโดยเทศบาลตำบลโนนดินแดง

เทศบาลตำบลโนนดินแดงร่วมกับกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลโนนดินแดง โดยคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลโนนดินแดง จัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและฟื้นฟูสมรรถภาพ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ได้บรรจุกิจกรรมการปั่นจักรยานเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมการออกกำลังกายควบคู่ไปกับการรักษาสุขภาพแวดล้อม สร้างจิตสำนึกที่ดีด้านการอนุรักษ์พลังงาน รักและหวงแหนในทรัพยากรที่มีอยู่โดยการ

๑. ผู้บริหาร พนักงาน/เจ้าหน้าที่ ประชุมและตกลงร่วมกันกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรม ด้วยการรณรงค์ปั่นจักรยานมาทำงาน โดยให้เริ่มต้นจากสัปดาห์ละ ๑ วัน โดยกำหนดให้เป็นวันพุธในทุกสัปดาห์
๒. ผู้บริหาร พนักงาน/เจ้าหน้าที่ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ดำเนินตามกิจกรรมเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนด้วย

การปั่นจักรยานมาปฏิบัติงานทุกวันพุธ โดยให้พนักงานที่มีบ้านพักอยู่ในพื้นที่ ปั่นจักรยานจากบ้านพักมาที่สำนักงาน ในส่วนพนักงานที่อยู่นอกพื้นที่ได้มีการกำหนดจุดจอดรถไว้ในสถานที่ที่มีความปลอดภัย แล้วปั่นจักรยานจากจุดจอดตรงดังกล่าวมาที่สำนักงาน

■ ผลการดำเนินงานที่ต่อเนื่องหรือการขยายผล

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางสำนักงานสีเขียว อย่างต่อเนื่องและได้ทบทวนและปรับปรุงนโยบาย ในส่วนที่เพิ่มเติม ดังนี้

- สร้างจิตสำนึกของบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมให้บุคลากร และผู้ใช้บริการร่วมมือกันในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สุขอนามัย และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- สร้างสภาพแวดล้อมของเทศบาลให้มีพื้นที่สีเขียวและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

■ ความครอบคลุมหรือการขยายผลสู่ภายนอก

บุคลากรเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน โดยการนำกระบวนการดำเนินงานด้านการจัดการตามแนวทางสำนักงานสีเขียวมาใช้ในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ดังนี้

๑ การบริหารจัดการองค์กร

๑.๑ ด้านนโยบายและการจัดการสำนักงานสีเขียว มีประกาศเกี่ยวกับมาตรการดำเนินงานตามแนวทางสำนักงานสีเขียว

๑.๒ มีการทบทวนนโยบายการจัดการตามแนวทางสำนักงานสีเขียว โดยนำนโยบายที่มีและเพิ่มเติมนโยบายใหม่ๆ

๑.๓ ด้านการสื่อสารและนโยบายการจัดการตามแนวทางสำนักงานสีเขียว มีการแจ้งเวียนการประหยัดพลังงาน มีการกำหนดแผนงานในการดำเนินงาน และมีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์

๑.๔ ด้านกฎหมาย และข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม มีการจัดเตรียมอุปกรณ์และระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย มีการซ้อมแผนระงับอัคคีภัยประจำปี

๑.๕ ด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

๒. การดำเนินงาน Green Office

๒.๑ มีการแจ้งเวียนหนังสือผ่านระบบสื่อสารออนไลน์ การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ และการประชาสัมพันธ์เสียงร่ำรวย

๒.๒ มีการมอบนโยบายในเรื่องการลดการใช้โฟม การบรรจุอาหารโดยใช้วัสดุที่เกิดจากธรรมชาติ, งดการใช้อุปกรณ์พลาสติก,

๒.๓ ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสำนักงาน มีการจัดกิจกรรม Big Cleaning Day ปีละสองครั้ง

๒.๔ การขนส่งและการเดินทางมีการกำหนดมาตรการในการประหยัดน้ำมัน โดยการจัดเตรียมบอร์ดเรื่องการขับรถประจำวันตามนโยบายไปทางเดียวกันไปด้วยกัน และการปั่นจักรยานมาทำงานและส่งหนังสือในระยะทางใกล้ๆ

๓. การใช้พลังงานและทรัพยากร มีการกำหนดมาตรการการประหยัดพลังงาน การจัดซื้อจัดจ้าง การลดการใช้อุปกรณ์พลาสติกและโฟม

๔. การจัดการของเสีย ได้มีการจัดถังไว้สำหรับรองรับขยะ และคัดแยกขยะให้ถูกประเภท โดยมีป้ายบอกอย่างชัดเจน

๕. มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอาคารสำนักงานให้มีความสวยงามเพื่อเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สำนักงาน และเอื้อต่อการทำงานอยู่เสมอ มีการจัดกิจกรรม ๕ ส. ให้สำนักงานมีความ

๖. มีการจัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์หรือบริการที่คำนึงถึงความเหมาะสม คุณภาพ ราคา การส่งมอบ การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่มีฉลากสีเขียว และฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕

บ้านหนองสะแกกว่น เป็นอีกชุมชนหนึ่งที่ได้นำกิจกรรมดีๆ ที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้มีการส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลตอบรับก็เป็นที่น่าพอใจ สามารถประหยัดน้ำประหยัดไฟฟ้าลงได้เยอะ

บ้านหนองสะแกกว่น ได้ประชุมปรึกษาหารือกัน และมีนโยบายร่วมกันในการประหยัดน้ำ โดยการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง เช่น น้ำที่ใช้ซักผ้า มาใช้ในการรดน้ำต้นไม้หรือผักสวนครัวก็ได้ภายในบริเวณบ้าน, น้ำที่อาบ โดยแยกน้ำและปัสสาวะออกจากกัน นำมารดต้นไม้, ใช้ฟักบัวแทนการอาบน้ำด้วยขัน, ใช้บัวรดน้ำแทนการฉีดน้ำจากสายยาง, ใช้สปริงเกอร์แทนการใช้น้ำจากสายยางโดยตรง, รดน้ำดอกไม้, ต้นไม้ ที่อยู่ในระดับสูงก่อน เพราะน้ำจะไหลมาสู่กระถางต้นไม้ ดอกไม้ ในระดับต่ำกว่าเอง เพื่อลดปริมาณการใช้น้ำ

มาตรการการ ประหยัดน้ำ

๑. ปิดน้ำทุก
ครั้งที่ไม่ใช่ เช่น ล้างมือ ล้างหน้า ถูสบู่ และชำระล้างอื่น ๆ
๒. ดูแลก๊อกน้ำและอุปกรณ์ใช้น้ำให้ปิดสนิทอยู่เสมอ
๓. รินน้ำดื่มเท่าที่ต้องการดื่ม และดื่มให้หมด
๔. ใช้ภาชนะรองน้ำแทนการเปิดน้ำโดยตรงจากก๊อกน้ำ
๕. รวบรวมจาน ชาม ถ้วยกาแฟ แก้วน้ำ เพื่อล้างครั้งละมาก ๆ

กิจกรรมการณรงค์ประหยัดไฟฟ้า

บ้านหนองสะแกกวน ได้ประชุมปรึกษาหารือกัน และมีนโยบายร่วมกัน
ในการประหยัดไฟฟ้าในแต่ละครัวเรือน โดยมีข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

๑. ปิดสวิตช์ไฟ และเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดเมื่อเลิกใช้งาน สร้างให้เป็นนิสัยในการ
ดับไฟทุกครั้งที่ออกจากห้อง
๒. ใช้มู่ลี่กันแดดป้องกันแสงแดดส่องกระทบตัวอาคาร และบดบังความร้อน
ตามหลังคาและฝาผนังเพื่อไม่ให้เครื่องปรับอากาศทำงานหนักเกินไป
๓. ควรปลุกต้นไม้รอบๆอาคาร ปลุกพืชคลุมดิน เพราะต้นไม้ขนาดใหญ่ ๑ ต้น ให้
ความเย็นเท่ากับเครื่องปรับอากาศ ๑ ตัว หรือให้ความเย็นประมาณ
๑๒,๐๐๐ บีทียู การปลุกต้นไม้เพื่อช่วยบังแดดข้างบ้านหรือเหนือหลังคาเพื่อ
เครื่องปรับอากาศจะไม่ทำงานหนักจนเกินไป
๔. อย่าเสียบปลั๊กหม้อหุงข้าวไว้ เพราะระบบอุ่นจะทำงานตลอดเวลา ทำให้
สิ้นเปลืองไฟเกินความจำเป็น
๕. ใช้หลอดไฟประหยัดพลังงาน ใช้หลอดฟลูออโรหลอดแทนหลอดไส้ ใช้
หลอดตะเกียบแทนหลอดไส้ หรือใช้หลอดคอมแพคท์ฟลูออเรสเซนต์

กิจกรรมรณรงค์ประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง

เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง, ประหยัดเงินในกระเป๋า, ลดภาวะโลกร้อน (ไม่สร้าง
เพิ่ม) โดยการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนและประชาชนในชุมชน ได้ปั่นจักรยานไปตลาด, ไปโรงเรียน, ไปวัด
หรือเพื่อการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา ช่วยกำกับพร้อมช่วย
จัดกิจกรรมให้เด็กนักเรียน เพื่อเป็นการรณรงค์ให้เด็กนักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มมากยิ่งขึ้น

จากการ
ดำเนินโครงการที่
ผ่านมา ได้แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอัน
แน่ว แน่ ในการ

สนับสนุนให้จักรยานเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็น เพื่อการเดินทาง (ระยะใกล้) การออกกำลังกาย หรือเพื่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้การปั่นจักรยานเป็นการอนุรักษ์พลังงานซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนให้ประชาชนได้สัมผัสต่อแนวคิดของการลดใช้พลังงานและยังเป็นการช่วยลดภาวะโลกร้อนได้อีกทางหนึ่งด้วย

ผลเชิงปริมาณ

➤ จากโครงการปั่นจักรยานช่วยอนุรักษ์พลังงาน

- ผู้บริหาร พนักงาน/เจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๓๒ คน ร่วมกันปั่นรถจักรยานมาทำงานเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับชุมชน ในวันพุธทุกสัปดาห์
- ผู้บริหาร พนักงาน/เจ้าหน้าที่ ประหยัดค่าน้ำมัน ต่อคน คิดจากระยะทางมาทำงาน ๓ กิโลเมตร ดังนี้

จำนวนคน	ประหยัดเฉลี่ยต่อสัปดาห์	ประหยัดเฉลี่ยต่อเดือน	ประหยัดเฉลี่ยต่อปี
๑	๒๐	๘๐	๙๖๐
๑๓๒	๒,๖๔๐	๑๐,๕๖๐	๑๒๖,๗๒๐

จากการรณรงค์ให้มีการปั่นจักรยานในรูปแบบการดำเนินโครงการต่างๆ ข้างต้น ทำให้ผู้บริหาร พนักงาน/เจ้าหน้าที่ และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดพลังงานน้ำมัน ตลอดจนประชาชนมีค่านิยมและเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้พลังงานน้ำมัน “เดินทางระยะใกล้ใช้จักรยาน”